PATVIRTINTAS
Tauragės regiono plėtros tarybos
2015 m. spalio 19 d. sprendimu Nr. 51/9S-26

Tauragės regiono plėtros planas 2014-2020 m.

Rengėjas: Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
Tauragės apskrities skyrius

2015
Tauragė

TURINYS

1. Įvadas 3
2. Regiono esamos socialinės ir ekonominės būklės analizė 7
3. Tauragės regiono socialinės ir ekonominės būklės analizė SSGG metodu 20
4. Tauragės regiono plėtros strategija 28
5. Priemonių planas 30
6. Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. įgyvendinimo stebėsena 72

1. Įvadas

1.1. Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. rengėjas, prie rengimo prisidėjusios institucijos ir asmenys

Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. rengėjas – Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (Tauragės skyrius).

Tauragės regiono plėtros taryba (patvirtinta LR vidaus reikalų ministro 2015 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 1V-412):

- Jonas Gudauskas Tarybos pirmininkas, Šilalės rajono savivaldybės meras;
- Sigitas Mičiulis Tarybos pirmininko pavaduotojas, Tauragės rajono savivaldybės meras;
- Antanas Stankus Tauragės rajono savivaldybės tarybos narys (UAB „Švytis“ generalinis direktorius);
- Valdemaras Jasevičius Šilalės rajono savivaldybės mero pavaduotojas;
- Tadas Bartkus Lietuvos Respublikos Vyriausybės skirtas atstovas, Šilalės rajono savivaldybės tarybos narys;
- Skirmantas Mockevičius Jurbarko rajono savivaldybės meras;
- Saulius Lapėnas Jurbarko rajono savivaldybės mero pavaduotojas;
- Virginijus Komskis Pagėgių savivaldybės meras;
- Sigitas Stonys Pagėgių savivaldybės mero pavaduotojas.

Tauragės regiono plėtros tarybos Socialiniai ir ekonominiai partneriai:

- Tauragės teritorinė darbo birža: Mindaugas Macas, direktorius;
- Tauragės apskrities verslininkų asociacija: Vilmantas Liorančas, tarybos pirmininkas;
- Lietuvos regioninių tyrimų institutas: Rimantas Dapkus, prezidentas.

Tauragės regiono plėtros tarybos Darbo grupė (patvirtinta Tauragės regiono plėtros tarybos 2015 m. rugpjūčio 24 d. sprendimu Nr. 51/9S-23):

- Vidas Bičkus – Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės apskrities skyriaus vedėjas (grupės vadovas);
- Severinas Bartašius – Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės apskrities skyriaus vyriausiasis specialistas;
- Dainora Butvydienė – Pagėgių savivaldybės administracijos direktorė;
- Arūnas Čepulis – Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir strateginio planavimo skyriaus vedėjas;
- Adomas Simas Einikis – Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės apskrities skyriaus vyriausiasis specialistas (grupės vadovo pavaduotojas);

- Viktoras Ganusauskas – Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas;
- Vaida Jocytė - Kiaulakienė – Šilalės rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyriaus vyriausioji specialistė;
- Petras Kuzmarskis – Pagėgių savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas;
- Asta Levickaitė – Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės apskrities skyriaus vyriausioji specialistė;
- Dalita Martutaitienė – Tauragės rajono savivaldybės administracijos Plėtros, investicijų ir turto valdymo skyriaus vyriausioji specialistė;
- Modestas Petraitis – Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- Genovaitė Pukelytė – Tauragės rajono savivaldybės administracijos Plėtros, investicijų ir turto valdymo skyriaus vedėja;
- Vida Rekešienė – Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorė;
- Faustas Sragauskas – Šilalės rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir statybos skyriaus vyriausiasis specialistas;
- Raimundas Vaitiekus – Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- Vaidas Valauskas – Pagėgių savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyresnysis specialistas;
- (Su patariamojo balso teise) Rimantas Dapkus – Lietuvos regioninių tyrimų instituto prezidentas (socialinis ir ekonominis partneris);
- (Su patariamojo balso teise) Edmundas Incius – Vietos veiklos grupės „Pagėgių kraštas“ valdybos pirmininkas;
- (Su patariamojo balso teise) Teresė Jankauskienė – Šilalės rajono kaimo bendruomenių koordinacinio centro valdybos narė;
- (Su patariamojo balso teise) Meilutė Parnarauskienė – Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja;
- (Su patariamojo balso teise) Arūnas Stasiūnas – Vietos veiklos grupės „Nemunas“ administracijos vadovas;
- (Su patariamojo balso teise) Giedrė Stulginskienė – Tauragės apskrities verslininkų asociacijos tarybos narė (socialinis ir ekonominis partneris).

1.2. Plano rengimo kontekstas

Planas rengiamas:

- laikantis tęstinumo principo, atsižvelgiant į pasiektus rezultatus, įgyvendinant Tauragės regiono 2006–2013 metų plėtros planą, patvirtintą Tauragės regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. R1-39 (aktuali redakcija patvirtinta Tauragės regiono plėtros tarybos 2011 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. 54/9S-28); Tauragės regiono plėtros planą 2014-2020 metams (patvirtintas Tauragės regiono plėtros tarybos 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. 51/9S-38);
- vadovaujantis Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo (Žin., 2000, Nr. 66-1987; 2002, Nr. 123-5558; 2007, Nr. 61-2339; 2010, Nr. 48-2285; 2014 m. rugsėjo 18 d. Nr. XII-1094, TAR 2014-10-01, Nr. 2014-13329) 8 straipsniu ir Regionų plėtros planų rengimo metodika (patvirtinta 2011 m. rugsėjo 23 d., LR vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-706, pakeista 2014 m. rugpjūčio 27 d. LR vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-543);

- atsižvelgiant į Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. 113-5029);
- atsižvelgiant į Nacionalinės pažangos strategijos Lietuva 2030, patvirtintos LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 nuostatas;
- atsižvelgiant į 2014-2020 m. Nacionalinės pažangos programą, skirtą Lietuvos pažangos strategijai „Lietuva 2030“ įgyvendinti, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482, bei Europos Sąjungos strategijos „Europa 2020“ nuostatas, ilgalaikes valstybės prioritetų įgyvendinimo kryptis, nacionalinius Europos Sąjungos struktūrinės paramos programavimo dokumentus;
- atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Šešioliktosios vyriausybės 2012-2016 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 metų gruodžio 13 d. Nutarimu Nr. XII-51;
- atsižvelgiant į Nacionalinę darnaus vystymosi strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 1160 (Žin., 2003, Nr. 89-4029);
- atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 (Žin., 2002, Nr. 110-4852);
- atsižvelgiant į Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 575 (Žin., 2005, Nr. 66-2370; 2010, Nr. 62-3062).

Plano rengimui naudoti planavimo dokumentai:

- 2014-2020 m. Nacionalinės pažangos programa, skirta Lietuvos pažangos strategijai „Lietuva 2030“ įgyvendinti, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482;
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija (Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio12 d. nutarimas Nr. IX-1187);
- Lietuvos Respublikos Šešioliktosios vyriausybės 2012-2016 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 metų gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51;
- Lietuvos Respublikos Partnerystės sutartis (patvirtinta 2014 m. birželio 20 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2014) 4234);
- 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa (patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397);
- 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimu Nr. 172;
- Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo 2011–2013 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. 62;

- Probleminių teritorijų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 588;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimas Nr. IX-1154);
- Tauragės apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1069;
- Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. Nr. 528 nutarimas dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. 1V- 480 „Dėl integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairių patvirtinimo“;
- Tauragės rajono strateginis plėtros planas 2008-2013 metams, patvirtintas Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 9 d. sprendimu Nr. 1-1861;
- Jurbarko rajono 2011-2015 metų strateginis plėtros planas, patvirtintas Jurbarko rajono savivaldybės tarybos
- 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T2-270;
- Šilalės rajono plėtros strateginis planas iki 2013 m., patvirtintas Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T1-213;
- Pagėgių savivaldybės 2011-2020 metų strateginis plėtros planas, patvirtintas Pagėgių savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 24 d. sprendimu Nr.1019.
- Duomenų šaltiniai: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės; Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos; Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos; UAB „Tauragės regioninis atliekų tvarkymo centras”; ministerijų duomenų bazės; Tauragės teritorinė darbo birža; apskrities savivaldybių duomenų bazės.

2. Regiono esamos socialinės ir ekonominės būklės analizė

Tauragės regiono socialinės ir ekonominės būklės analizė atlikta taikant PESET analizės metodą.

Teritorija. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (patvirtintas Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 (Žin., 2002, Nr. 110-4852)) išskyrė šalies teritorijoje pagrindinį erdvinės funkcinės struktūros komponentą – aktyvios ir santykinai aktyvios raidos arealus, formuojančius funkcinį šalies stuburą, kaip svarbiausią socialinio, ekonominio ir urbanistinio aktyvumo zoną, sudarančią metropolinės integracijos ašis. Dėl savo geografinės padėties Tauragės apskritis į šią zoną nepatenka ir kartu su likusia šalies teritorija sudaro dekoncentruotos plėtros arealus, kuriems reikia valstybės dėmesio ir paramos.

Tai vienas mažiausių pagal plotą Lietuvos regionų, užimantis 4411 km^2 teritoriją, kuri sudaro 6,7 proc. šalies ploto. Tauragės regionas sudarytas iš keturių savivaldybių: Jurbarko rajono savivaldybė, Pagėgių savivaldybė, Šilalės rajono savivaldybė ir Tauragės rajono savivaldybė. Tauragės regiono administracinis centras yra Tauragės miestas. Didžiausia pagal plotą yra Jurbarko rajono savivaldybė, užimanti 1507 km^2 plotą, kuris sudaro 34 proc. regiono ploto. Šilalės rajono savivaldybė (1188 km^2) ir Tauragės rajono savivaldybė (1179 km^2) užima po 27 proc. regiono ploto. Mažiausia pagal plotą yra Pagėgių savivaldybė, kuri užima 537 km^2 t. y. 12 proc. regiono ploto.

Gyventojai. Tauragės regionas yra mažiausias Lietuvos regionas pagal gyventojų skaičių. 2015 m. sausio 1 d. Tauragės regione gyveno 103,1 tūkst. gyventojų, lyginant su 2011 m. gyventojų skaičius Tauragės regione sumažėjo 6,7 proc. (palyginimui, per tą patį laikotarpį Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo 4,3 proc.). 2006-2014 m. laikotarpiu Tauragės regione gyventojų skaičius sumažėjo apie 18 proc. (kai šalyje sumažėjo tik 12,6 proc.). Lyginant su kitais regionais, Tauragėje gyventojų skaičius mažėjo beveik daugiausiai. Gyventojų tankis Tauragės savivaldybėje yra vienas mažiausių Lietuvoje. Tauragės regione gyventojų tankis 2014 metais buvo 24,6 žm./km^2 , kuomet Lietuvoje gyventojų tankis buvo 46,1 žm./$km^{2.}$. Tauragės regiono urbanizacijos lygis yra pats mažiausias šalyje, lyginant su kitais Lietuvos regionais. Miestuose gyvena 42 proc. gyventojų. Tauragės regione daugiau nei pusė gyventojų (58 proc.) gyvena kaimo vietovėse.

Susisiekimas. Tauragės regioną kerta dvi europinės magistralės: E77 (Pskovas – Ryga – Šiauliai - Karaliaučius (Kaliningradas) – Varšuva – Krokuva - Budapeštas) ir E85 (Klaipėda – Kaunas – Vilnius – Lyda – Černovcai – Bukareštas – Aleksandropolis). Šios dvi magistralės taip pat yra dviejų Lietuvą kertančių Trans European Network (TEN) koridorių dalis: Šiaurės-Pietų kryptimi: I A koridorius (Talinas – Ryga – Šiauliai – Tauragė – Kaliningradas) ir Rytų-Vakarų kryptimi: IX B koridoriaus šaka (Kijevas – Minskas – Vilnius – Klaipėda). Tauragės regioną kerta dvi geležinkelių šakos: Sovetskas – Pagėgiai - Tauragė – Radviliškis bei Pagėgiai – Klaipėda. Šios geležinkelių šakos nėra naudojamos keleivių vežimui, jos naudojamos tik krovinių vežimui.

Gamtiniai ištekliai. Tauragės regioną kerta viena didžiųjų Lietuvos upių – Nemunas. Kitos didžiosios upės yra Jūros upė, Mituva bei prie rytinės regiono ribos tekantis Dubysos žemupys. Regiono didžiausi ežerai yra Draudenių, Gličio, Buveinių, Velnežerio, Biteżerio, Kurmežerio, Oplankio, Paršežeris bei Požerės. Tauragės regione yra trys regioniniai parkai: Pagramančio regioninis parkas, Varnių regioninis parkas ir Panemunių regioninis parkas. Natura 2000 saugomos teritorijos, kuriose yra ribojama ūkinė veikla, Tauragės regione užima 73 771,27 ha teritoriją. Ši teritorija sudaro 17 proc. regiono teritorijos. Tauragės regione esanti Natura 2000 teritorija sudaro 13,7 proc. visoje Lietuvoje saugomos Natura 2000 teritorijos. Tauragės regione yra du regioniniai parkai: Pagramančio regioninis parkas bei Panemunių regioninis parkas. Didžiausi regiono miškai yra Tyrelių, Tauragės-Batakių, Šilinės, Sakalinės, Dinkių, Pagėgių, Mikytų, Rambyno, Didkiemio, Pagramančio, Tenenių, Šventų, Radviečio bei Karšuvos girių masyvas. Tauragės regione miškai užima 33 proc. teritorijos. Žemės ūkio naudmenos Tauragės regione užima 46 proc. teritorijos.

1. Teisiniai ir politiniai veiksniai.

Tauragės regioną sudaro keturios savivaldybės: Tauragės rajono, Jurbarko rajono, Šilalės rajono ir Pagėgių. Regiono politika vykdoma bendru savivaldybių sutarimu per Regiono plėtros tarybą: savivaldybės yra lygiateisės Tauragės regiono politikos sprendimų priėmėjos, nes sprendimai priimami bendru sutarimu. Politinių sprendimų vykdymo procesui skirtingais klausimais yra suburiamos Tarybos darbo grupės (eilę metų pastoviai veikia Regiono plėtros tarybos Darbo grupė ir Tauragės regiono plėtros tarybos Laikinoji darbo grupė Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų planui apskrityje parengti). Regiono plėtros politiką vykdo Tauragės regionų plėtros taryba. Ji yra sudaryta iš savivaldybių merų, vieno kiekvienos savivaldybės deleguoto tarybos nario, Vyriausybės paskirto asmens bei socialinių ir ekonominių partnerių (patariamoji funkcija). Regionų politika formuojama tiek iš apačios į viršų, t. y. atsižvelgiant į savivaldybių nuomonę, tiek iš viršaus į apačią, t. y. atsižvelgiant į nacionalines strategijas.

Seimo 2002 m. spalio 29 d. patvirtintas Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas išskyrė šalies teritorijoje pagrindinį erdvinės funkcinės struktūros komponentą – aktyvios ir santykinai aktyvios raidos arealus, formuojančius funkcinį šalies stuburą, kaip svarbiausią socialinio, ekonominio ir urbanistinio aktyvumo zoną, sudarančią metropolinės integracijos ašis. Dėl savo geografinės padėties Tauragės apskritis į šią zoną nepatenka, ji yra atokiau nuo šalies urbanistinio ir transportinio karkaso. Vystymo požiūriu apskritis priskirta Pietų–Vakarų Lietuvos regionui, kuriam būdingos didelės socialinės, ekonominės, ekologinės ir urbanistinės problemos ir depopuliacijos tendencijos.

Apskrities Bendrajame (generaliniame) plane nustatyta, kad apskrities teritorija dėl palankių gamtinių sąlygų daugiau naudojama žemės ūkio veiklai ir turi didesnes plėtros perspektyvas. Plane numatyti žemės naudojimo pokyčiai pagrįsti esamomis urbanistinės plėtros tendencijomis. Pagrindinių žemės naudmenų pokyčiai pateikti, atsižvelgiant į galimą apleistos derlingos žemės naudojimą žemės ūkio veiklai, mažiau palankios ūkininkauti žemės apsodinimą mišku, žemės perdavimą pagal poreikius urbanistinei plėtrai ir naudingosioms iškasenoms išgauti. Plėtojant apskrities susisiekimo infrastruktūrą, reikalinga: gerinti valstybinės reikšmės kelių tinklo techninius parametrus ir jo rišlumą tarp rajonų centrų, su Kaliningrado sritimi, su pajūrio regionu, su šiaurės ir vakarų Lietuvos regionais, logistikos tikslams išnaudoti TEN IA tarptautinio transporto koridoriaus „Via-Hanseatica“ teikiamus privalumus. Bendrajame (generaliniame) plane numatoma išsaugoti esamas pramonės, sandėliavimo ir komercines teritorijas ir veikiančias

tradicines pramonės bei žemės ūkio veiklas, jame pateikta nemažai naujų galimos plėtros teritorijų, numatoma informacinių technologijų, inovacijų plėtra, veiklų diversifikavimas.

Vyriausybė 2007-2013 m. periode skyrė padidintą dėmesį 2 regiono savivaldybėms. Tauragė, kaip regiono centras, buvo vystoma pagal Tauragės regioninio ekonomikos augimo centro kompleksinę plėtros 2007 -2013 metų investicinę programą (Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 1V-148) ir baigiama sėkmingai įgyvendinti.

Pagal Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo programą, patvirtintą Vyriausybės 2011 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. 62 (Žin., 2011, Nr. 8-346) tikslinė parama buvo teikiama Jurbarko rajono savivaldybei. Jurbarko rajono savivaldybės – probleminės teritorijos plėtros 2011-2013 metų programa patvirtinta Vyriausybės 2011 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 588 ir baigiama sėkmingai įgyvendinti.

2. Ekonominiai veiksniai.

Tauragės regiono ekonominę situaciją formuoja bendra šalies ekonominė situacija, kaimynių šalių poveikis (regionas ekonominiais ryšiais susijęs su šalia esančia Rusijos Federacijos Kaliningrado sritimi), bendros žemyno ir pasaulinės ekonominės tendencijos. Regiono ekonominę situaciją apibrėžia regiono ekonominė veikla, t. y. vietos verslo subjektų veikla, jos sukuriama vertė, pritraukiamos investicijos.

2006 metais Tauragės regionas sukūrė 1,84 proc. šalies BVP (0,56 procentinio punkto mažiau nei 2000 metais). Per 2008 –2010 metų laikotarpį Tauragės regione sukuriama viso šalies bendrojo vidaus produkto (BVP) dalis padidėjo iki 2 proc., ji tokiame lygmenyje išliko ir 2013 metais, tačiau išlieka mažiausia šalyje lyginant su kitais regionais. 2013 metais regiono sukuriamas BVP buvo tik 2 proc. nuo bendro šalies BVP (2313,6 tūkst. Lt), ir beveik pasiekė prieškrizinį lygį. BVP kritimo krizės laikotarpiu tendencija pastebima visoje Lietuvoje ir kitų savivaldybių kontekste sukuriamos BVP dalies kritimas nebuvo išskirtinis, tačiau mažiausia iš visų Lietuvos regionų sukuriama BVP dalis rodo silpną regiono ekonominę veiklą.

2013 m. vienam regionui gyventojui teko 21,6 tūkst. Lt BVP ir nors per 2008 –2013 metų laikotarpį šis skaičius augo 20 proc. (vienas iš didesnių augimas, lyginant su kitais regionais), tačiau BVP, tenkančio vienam gyventojui rodiklis pastaruosius penkerius metus išlieka mažiausias iš visų Lietuvos regionų ir yra 1,8 karto mažesnis už bendrą šalies rodiklį.

2000–2005 metų laikotarpiu tiesioginės užsienio investicijos į Tauragės regioną mažėjo nuo 0,23 proc. iki 0,11 proc. nuo bendro užsienio investicijų į Lietuvą kiekio. 84 proc. šių investicijų buvo Tauragės rajono savivaldybėje, likusi dalis investuota kitose savivaldybėse. Tiesioginės užsienio investicijos per 2006–2013 metų laikotarpį Tauragės apskrityje išaugo 47,8 proc. lyginant su 2005 metais. Didžiausia tiesioginių investicijų dalis ir toliau tenka Tauragės rajono savivaldybei (apie 90 proc.), 9,4 proc. tiesioginių užsienio investicijų tenka Jurbarko rajono savivaldybei. Mažiausia dalis tenka Pagėgių rajono (0,4 proc.) ir Šilalės (0,2 proc.) rajono savivaldybėms. Tiesioginės užsienio investicijos Tauragės regione augo iki 2007. Per 2008-2009 krizę tiesioginės užsienio investicijos ketvirtadaliu sumažėjo.

Tauragės regione tiesioginės užsienio investicijos nuo 2010 metų pradėjo augti, ir paskutiniu metu pasiekė prieškrizinį lygį, tačiau ir toliau labai atsilieka nuo šalies vidurkio: 2013 m. vienam šalies gyventojui teko 14920 Lt tiesioginių užsienio investicijų, vienam Tauragės regiono gyventojui – 552 Lt (arba tik 3,7 proc. šalies rodiklio). Pagal šį rodiklį regionas yra silpniausias, lyginant su kitais regionais pastaruosius penkerius metus.

Tauragės regione daugiausiai investuoja Skandinavijos šalys (Norvegija, Švedija, Danija, Nyderlandai) ir Vokietija. Didžiausia investicijų dalis tenka apdirbamosios gamybos (42 mln. Lt), tekstilės gaminių gamybos (13,16 mln. Lt), bei medienos popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos (11,37 mln. Lt) sektorių įmonėms. Pastaruoju metu regione dominavo didmeninė ir mažmeninė prekyba- apie 31 proc., transportas sukūrė apie 30 proc. nuo bendros vertės. Pramonės sukuriama dalis buvo 22 proc., viešojo sektoriaus sukuriama dalis buvo 17 proc.

Kitų regionų kontekste Tauragės regionas išsiskiria viena didžiausių žemės ūkio veiklos sukuriamų dalių, pagal sukuriamą pridėtinę vertę litais, regionas yra 7 iš 10, tačiau išreiškiant vertę vienam gyventojui, regionas pirmauja šalyje. Pagal pramonės sukuriamą vertę regionas yra priešpaskutinis pagal sukuriamos dalies rodiklį, ir paskutinis pagal sukuriamą vertę litais ir paskutinis, pagal vertės dalį vienam gyventojui (3196 Lt). Tai rodo, kad pramonės sektorius Tauragės regione paskutiniais metais buvo silpniausias Lietuvoje.

Statybos sektoriaus sukuriama pridėtinės vertės dalis ir sukuriama vertė ir vertė vienam gyventojų buvo vienos mažiausių Lietuvoje, todėl Tauragės regiono statybos sektorius laikytinas silpnu Lietuvos kontekste. Didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto paslaugų sektorius sudaro didžiausią dalį pridėtinės vertės struktūros Tauragės regione, yra vienas didžiausių Lietuvos mastu, tačiau sukuriama vertė milijonais litų yra mažiausia, o dalis tenkanti vienam gyventojui taip pat yra viena mažiausių. Taigi, nors prekybos ir transporto paslaugų sektorius yra labai reikšmingas Tauragės regionui, bendrame šalies kontekste, lyginant su kitais regionais, jo sukuriama vertė yra maža. Informacinių technologijų ir finansinių paslaugų sektoriai sudaro apie 3 proc. nuo bendros sukuriamos pridėtinės vertės, šių, aukštą pridėtinę vertę kuriančių sektorių pridėtinė vertė milijonais litų buvo mažiausia arba viena mažiausių šalies mastu tiek bendrąja išraiška, tiek vienam gyventojui. Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Tauragės regiono 2000 metais sudarė 0,7 proc. nuo bendro šalies eksporto, 2007 metais ši dalis dėl nuoseklaus augimo buvo pasiekusi 1,2 proc., 2008–2011 metų laikotarpiu šis rodiklis svyravo ir 2011 metais buvo 0,94 proc., paskutiniu metu pasiekė apie 1 proc. Pagal lietuviškos kilmės prekių eksporto rodiklį Tauragės regionas yra silpniausias, lyginant su kitais regionais Lietuvoje, per pastaruosius 10 metų nepastebima reikšmingo augimo. Tauragės regione veikia apie 1900 200 ūkio subjektų. Pagal veikiančių įmonių dydį, vyrauja 1-4 darbuotojus turinčios įmonės, kurių yra apie 60 proc.

Įmonės pagal darbuotojų skaičių, priskiriamos labai mažoms (iki 10 darbuotojų) sudaro apie 70-75 proc., mažos įmonės (nuo 10 iki 50 darbuotojų) sudaro apie 15-20 proc., vidutinės – 5-6 proc. Didelėms įmonės pagal darbuotojų skaičių priskirtinos tik 5-7 įmonės. Pagal pajamų grupes, labai mažoms įmonėms priskiriama apie 97 proc. veikiančių ūkio subjektų, mažoms įmonėms 2 proc., vidutinėms – 1 proc. Pagal pajamų grupes, Tauragės regione vyrauja įmonės, kurių metinės pajamos nesiekia 20 tūkst. litų (5,8 tūkst. Eur).

2010–2013 metų ekonominiai Tauragės regiono rodikliai rodo, kad regionas yra ekonomiškai silpnas, kadangi vienam gyventojui tenka nedidelė dalis Lietuvoje sukuriamos pridėtinės vertės, sukuriamos pridėtinės vertės struktūroje vyrauja žemą pridėtinę vertę kuriančios veiklos (žemės ūkis, prekyba, viešojo sektoriaus paslaugos).

Verslo aplinka Tauragės regione vertinama vidutiniškai tiek pačių gyventojų, tiek verslo subjektų. Regione labiausiai tinkamos plėtoti yra maisto produktų gamyba, smulkusis verslas, automobilių verslas, smulkioji gamyba bei alternatyviosios energijos gamyba. Dėmesys taip pat turėtų būti skiriamas verslo aplinkos gerinimui bei regiono įvaizdžio formavimui.

Laisvosios rinkos instituto parengto Lietuvos savivaldybių indekso 2012,2013, 2014 duomenimis, Tauragės regiono savivaldybės nėra patrauklios investuotojams, ypač dėl komunalinio ūkio ir transporto infrastruktūros bei nutolimo nuo šalies urbanistinio bei transportinio karkaso. Didelis trūkumas

yra oro ir jūrų uostų bei gamtinių dujų nebuvimas regione. Inovacijos ir plėtra taip pat įvardijamos kaip silpnos sritys. Veikiančių ūkio subjektų skaičius vienam gyventojui artimesnis šalies vidurkiui, tačiau atsiliekama beveik 30 proc., pritraukiama 1,6 mažiau materialinių investicijų nei kitų savivaldybių vidurkis.

Per pastaruosius devynerius metus (2006–2014 m.) Tauragės regione 18 proc. sumažėjo 16-64 metų amžiaus darbingo amžiaus gyventojų ir 2014 m. jie sudarė apie 60 proc. regiono gyventojų. Pagal šį rodiklį regionas nėra išskirtinis lyginant su kitais regionais. Tauragės regione sąlyginai aukštas darbo jėgos aktyvumo lygis: aktyvūs yra apie 66- 70 proc. iš visų darbingo amžiaus gyventojų.

65 proc. regiono gyventojų sudaro neaktyvūs gyventojai ir bedarbiai (iš šio skaičiaus po apytiksliai 20 procentinio punkto pensinio amžiaus gyventojų ir moksleivių), iš kurių apie 25 proc. yra darbingo amžiaus gyventojai nenorintys ar negalintys dirbti. Tik 25 proc. gyventojų įdarbinti verslo subjektuose. Savarankiškai užimtų (t. y. savu verslu užsiimančių gyventojų dalis) sudarė kiek mažiau nei 1 proc. Kitų regionų kontekste Tauragės regionas pasižymi žemiausiu vidutiniu atlyginimu (tiek bruto, tiek neto). Vidutinis bruto darbo užmokestis regione yra apie 20-25 proc. mažesnis nei šalies vidurkis. Pastebėtina, kad atlygis skiriasi priklausomai nuo sektoriaus: viešajame sektoriuje užmokestis buvo didžiausias, mažiausias – apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje

Pagal sektorius, kitų Lietuvos regionų kontekste Tauragės regionas ne visuose sektoriuose pasižymi žemiausiu atlyginimu: Tauragės regione vienas aukščiausių mėnesinių atlyginimų žemės ūkio sektoriuje (1727 Lt, kuomet žemiausias 1301 Lt atlygis buvo Utenoje). Taip pat Tauragės regione sąlyginai aukštas atlygis administravimo ir paslaugų veiklos sektoriuje, siekiantis 1827 Lt. Mažiausi atlyginimai palyginus su kitų regionų atlyginimais buvo apdirbamosios gamybos (1415 Lt), didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto sektoriuose (1017 Lt), apgyvendinimo ir maitinimo veiklų sektoriuje (795 Lt), nekilnojamo turto operacijų sektoriuje (1270 Lt), viešajame sektoriuje (2244 Lt).

Atsižvelgiant į nagrinėtus rodiklius, darytina išvada, kad Tauragės regione egzistuoja pakankamas darbo jėgos pasirinkimas bei patrauklios darbo jėgos kainos, todėl darbo jėgos pasiūlos atžvilgiu Tauragės regionas yra patrauklus investuotojams.

Automobilių kelių požiūriu, Tauragės regionas vietos gyventojų ir verslo subjektų yra vertinamas kaip probleminis: 61 proc. iš 4836 km vietinės reikšmės regiono kelių yra žvyrkeliai. Kelių su aukštesnės kategorijos patobulinta danga yra vos 8 proc. Žvyrkelių dangą turi judrios ir svarbios regiono kelių atkarpos, todėl nors bendras žvyrkelių procentas nuo bendro kelių ilgio lyginant su kitais regionais nėra didelis, bendra kelių būklė dažnai vertinama kaip prasta. Vertinant atskiromis savivaldybėmis, didžiausia dalis kelių su danga (įskaitant žvyrkelius) yra Jurbarko rajono savivaldybėje (90 proc.), Pagėgių rajono savivaldybėje 85 proc., Tauragės rajono savivaldybėje 73 proc., o Šilalės rajono savivaldybėje tik 48 proc. Vietinės reikšmės kelių su patobulinta kelio danga daugiausia Jurbarko rajono savivaldybėje (11 proc.), Tauragės rajono savivaldybėje (8,5 proc.), Šilalės rajono savivaldybėje tokių kelių yra 6 proc., o Pagėgių rajono savivaldybėje vos 5 proc.

3. Socialiniai ir kultūriniai veiksniai.

Tauragės regionas nuo seno buvo orientuotas į pramonės veiklą: atitinkamai sutvarkyta infrastruktūra, didžioji dalis gyventojų dirbo pramonės objektuose kaip samdomi darbuotojai. Dėl šios priežasties kultūriškai nėra susiklostę stiprios smulkiojo verslo tradicijos, kadangi nebuvo aiškiai išreikšto

poreikio gyventojams įdarbinti save . Kitas kultūrinis aspektas suformavęs regiono gyventojų ekonominę kultūrą yra aktyvi prekyba naudotais automobiliais bei transporto priemonių remonto paslaugos, ilgą laiką dėl sėkmingai susiklosčiusių aplinkybių buvę daugelio gyventojų pajamų šaltiniais. Nors su transporto sektoriumi susijusi veikla neabejotinai aktyvi, ji neatsispindi regiono ekonominiuose ir socialiniuose statistiniuose rodikliuose, kadangi gana dažnai šios veiklos vykdomos neskaidriai, t. y. oficialiai neįregistravus įmonių, nemokant mokesčių arba slepiant dalį jų. Regionas taip pat turi sieną su Kaliningrado sritimi: dėl prekybos apribojimų paplitusi kontrabanda. Šešėlinė ekonomika ir aukšta gyventojų tolerancija neskaidriai vykdomam verslui, tradiciškai susiklosčiusi samdinių kultūra yra vienos iš rimčiausių regiono problemų, lemiančių, kad nepakankamas užimtumas, skurdas ir socialinė atskirtis regiono gyventojų bei regiono verslo, valdžios struktūrų tampa dažniausiai įvardijamomis regiono problemomis.

2006–2014 m. laikotarpiu gyventojų Tauragės regione mažėjo. Pagrindinė mažėjimo priežastis buvo vietinė ir tarptautinė migracija dėl nedarbo augimo bei santykinai žemo pragyvenimo lygio (tai būdinga visai Lietuvai).

2014 m. Tauragės regione gyventojų (25-64 m.), įgijusių žemesnį išsilavinimą dalis daugiau nei dvigubai viršijo Lietuvos vidurkį ir buvo didžiausia lyginant su kitais regionais: gyventojai, įgiję žemesnį išsilavinimą , sudarė 14 proc., kuomet Lietuvos vidurkis siekė 7 proc. Lyginant su 2006 m., 2014 m. gyventojų su žemesnių išsilavinimu Tauragės regione sumažėjo apie 2 proc., tačiau rodiklis išlieka aukštas, per 2006-2011 m. laikotarpį gyventojų įgijusių žemesnį išsilavinimą dalis kituose regionuose sumažėjo daugiau nei Tauragės regione.

Tauragės regione gyventojų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, dalis yra viena didžiausių Lietuvoje. 2014 m. Tauragės regione gyventojai įgiję vidurinį išsilavinimą sudarė apie 68 proc., kuomet Lietuvos vidurkis siekė 62 proc. Didesnė dalis gyventojų su vidutiniu išsilavinimu buvo tik Alytuje ir Marijampolėje. Lyginant su 2006 m. šios grupės gyventojų dalis Tauragės regione išsaugo apie 3 proc. Tuo tarpu Lietuvoje gyventojų su viduriniu išsilavinimu dalis mažėjo.

2014 m. gyventojų įgijusių aukščiausią išsilavinimą dalis Tauragės regione buvo mažiausia visoje Lietuvoje. Aukščiausią išsilavinimą Tauragės regione turėjo apie 18 proc. gyventojų. Tuo tarpu Lietuvoje aukščiausią išsilavinimą įgijusių gyventojų dalis sudarė apie 35 proc.

Statistiniai duomenys rodo, kad Tauragės regione žemesnio ir vidutinio išsilavinimo gyventojų dalis yra didesnė, o aukščiausią išsilavinimo lygį turinčių gyventojų dalis yra mažesnė, lyginant su kitais Lietuvos regionais. Gyventojų, turinčių tam tikrą išsilavinimą, dalis kinta ne tik dėl gyventojų išsilavinimo pasikeitimo, bet ir dėl gyventojų emigracijos. Tauragės regione, lyginant 2006 m. ir 2014 m., gyventojų sumažėjo apie 68 tūkst. Pastebėtina, kad iš Tauragės regiono labiausiai emigravo žemiausią ir aukščiausią išsilavinimą turintys gyventojai.

Tauragės regiono savivaldybių situacija pagal šimtui vaikų tenkantį ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičių yra skirtinga: Tauragės ir Jurbarko rajono savivaldybėse 100 vaikų teko daugiau nei 100 vietų, o Pagėgių ir Šilalės rajono savivaldybėse vietų ikimokyklinio lavinimo įstaigose jų trūko: teko atitinkamai 76 ir 94 vietos šimtui vaikų. Šie duomenys rodo, kad dalis ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklo savivaldybėse nėra optimizuota. Bendrojo lavinimo įstaigas Tauragės regione lankančių moksleivių skaičius, tenkantis vienai įstaigai, yra vienas mažiausių iš visų Lietuvos regionų.

Gyventojų perkamoji galia Tauragės regione panaši kaip ir kituose Lietuvos regionuose: vienam namų ūkio nariui per mėnesį tenka apie 842 litai (244 Eur), šiuo atžvilgiu regionas nesiskiria nuo kitų Lietuvos regionų, nepaisant to, kad vidutinis atlyginimas Tauragės regione yra mažiausias Lietuvoje. Pajamų skirtumą kompensuoja išmokamos įvairios pašalpos: apie 10 proc. Tauragės regiono gyventojų gauna vienokias ar kitokias pašalpas, šis rodiklis

yra vienas aukščiausių Lietuvoje (11 proc. Telšių regiono gyventojų gauna pašalpas, 10 proc. gaunančių pašalpas yra Utenos, Panevėžio, Alytaus regionuose).

Taip pat Tauragės regiono gyventojai dažniausiai iš visų Lietuvos regionų susiduria su būsto problemomis: apie 34 proc. būste neturi tualeto su nutekamuoju vandeniu (didžiausias rodiklis, tokį patį turi tik Utena), neturi vonios arba dušo (37,9 proc., didžiausias rodiklis Lietuvoje), būsto varvantis stogas, drėgnos sienos, supuvę langai arba grindys yra problema 34,5 proc. regiono gyventojų, taip pat daugiausiai Lietuvoje, 13 proc. gyventojų gyvena tamsiame būste, taip pat daugiausiai Lietuvoje. Pastebėtina, kad Tauragės regiono gyventojai mažiausiai Lietuvoje mano gyvenantys nesaugiame rajone – 0,3 proc., taip pat santykinai maža dalis kvėpuoja pramonės teršiamu oru (5,1 proc.).

Tauragės regione didėja pensinio amžiaus gyventojų dalis. Per 2006-2014 m. laikotarpį pensinio amžiaus gyventojų dalis regione padidėjo nuo 20 proc. iki 23 proc. Darbingo amžiaus gyventojų dalis padidėjo 1 proc. (nuo 59 proc. iki 60 proc.), tačiau Tauragės regionas yra tarp turinčių mažiausią darbingo amžiaus gyventojų dalį. Tuo tarpu 0-15 metų gyventojų dalis per 2006-2014 metus sumažėjo nuo 21 proc. iki 17 proc., tačiau lyginant su kitais regionais Tauragė išlieka tarp regionų turinčių didžiausią šios amžiaus grupės gyventojų dalį. Pastebėtina, kad per 2006-2014 metų laikotarpį labiausiai mažėjo gyventojų, priklausančių 0-14 metų amžiaus grupei, ženkliai mažėjo 15-24 metų amžiaus grupės gyventojų, mažai mažėjo arba daugėjo gyventojų, priklausančių 50-85 ir daugiau amžiaus grupei.

Nors nedarbo lygis Tauragės regione kelis paskutinius metus buvo žemesnis, palyginus su Lietuvos Respublikos vidurkiu bendras nedarbas yra aukštas, ypač tarp jaunų moterų.

Tauragės regionas pasižymi senstančia visuomene, aktyvia emigracija, dideliu pašalpas gaunančių gyventojų skaičiumi bei santykinai prastomis būsto sąlygomis.

4. Gamtiniai, geografiniai ir aplinkosauginiai veiksniai.

Tauragės regionas Lietuvoje išsiskiria savo agrariniu pranašumu. Ekologija nuosekliame regiono plėtros procese labiausiai turi įtakos žemės ūkio bei turizmo sektoriams. Tauragės apskritis yra tarp lyderiaujančių regionų skaičiuojant žemės ūkio produkciją vienam gyventojui. Šio regiono žemės ūkio produkcijos augimas sustojo tik krizės laikotarpiu (kas pastebėtina ir apie kitas apskritis). 2014 m. duomenimis, Tauragės regiono žemės ūkio produkcija siekė 5,4 tūkst. litų (1,6 tūkst. Eur) vienam gyventojui. Lyginant žemės ūkio naudmenų procentinius vienetus nuo bendrojo apskrities ploto Tauragės regionas yra ketvirtas šalyje. Šis rodiklis parodo, jog pusę viso Tauragės regiono ploto užima naudojamos žemės ūkio naudmenos.

Tauragės regiono turizmo sektorius atsilieka nuo kitų apskričių. Tauragės regiono bendras turistų skaičius nuo viso Lietuvoje apsistojančių turistų skaičiaus siekia vos 1%. Apgyvendinimo vietų skaičius, lyginant su kitomis apskritimis, parodo šio regiono turizmo sektoriaus atsilikimą. 2014 m. statistiniais duomenimis, Tauragės regione buvo 31 apgyvendinimo įstaiga: 7 viešbučiai, 3 moteliai, 6 privataus apgyvendinimo sektoriaus būstai, 15 kaimo turizmo sodybų. Nesant apsistojimo vietų, regionas gali tapti konkurencingas ir sėkmingai plėtoti tik pravažiuojamąjį turizmą (turistams atvykstant, bet neapsistojant regione).

Kaimo turizmas Tauragės regione atsilieka nuo bendro apskričių vidurkio. Kaimo turizmui skirtų sodybų skaičius 2014 m. siekė 18, žemesni rodikliai šiame sektoriuje matomi tik Šiaulių apskrityje. Tauragės regionas, turintis gamtinių turizmo išteklių, turi galimybę konkuruoti šio tipo turizmo sektoriuje.

Regione daugiausia svečiuojasi lietuviai. 2013 m. duomenimis Tauragės regione buvo apgyvendinta 11406 turistai, apie 70% jų sudarė Lietuvos piliečiai, kita žymi turistų grupė atvyksta iš Baltarusijos ir iš Rusijos. Darytina išvada, jog turizmas šiame regione turėtų būti orientuota būtent į šias dvi poilsiautojų grupes. Koordinuotai turizmo plėtrai būtina šių vartotojų poreikių analizė.

Analizuojant statistinius duomenis darytina išvada, jog turizmo sektorius Tauragės regione nėra išvystytas, nesiekia Lietuvos vidurkio standartų bei šio sektoriaus infrastruktūra yra labai silpna. Tauragės regionas šiuo metu nėra konkurencingas, lyginant su kitais regionais, reikia investicijų bei koordinuoto veiksmų plano.

Tauragės regione teršalų kiekis yra vienas mažiausių Lietuvoje ir siekė tik apie 7 kg vienam gyventojui. Nuo 2005 m. Tauragės apskrityje teršalų kiekis vienam gyventojui sumažėjo beveik perpus. Bendras Lietuvos teršalų, tenkančių vienam žmogui kiekis kilogramais nuosekliai mažėjo iki 2009 m., tačiau vėliau rodikliai vėl išaugo nuo 19,3 kg iki 21 kg metais. Tauragės apskritis taip pat yra pirmoje vietoje matuojant teršalų kiekį 1 km^2, kuris siekia apie 190 kg, kai tuo tarpu Lietuvos vidurkis yra apie 1040 kg/km^2.

Tauragės regione į aplinką išleidžiama mažiausiai nuotekų 1000 gyventojų, lyginant su kitais Lietuvos regionais. Tauragės regione išleidžiama tik apie 1% visų Lietuvos nuotekų arba 37 tūkst. m^3/1000 gyventojų. Per 2005-2014 m. laikotarpį išleidžiamų nuotekų kiekis Tauragės apskrityje augo, nors bendras Lietuvos nuotekų kiekis tuo metu mažėjo. 2009 m. Tauragės apskrityje buvęs žemiausias šių teršalų išleidimo į aplinką kiekis 2014 m. išaugo apie 40%, tačiau vis tiek lieka mažiausias šalyje.

Tauragės regionas 2010 m. pradėjo dviejų metų projektą, kurio tikslas- bendromis Tauragės, Jurbarko, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių pastangomis uždaryti senus, netinkamus naudojimui regiono sąvartynus. Iki 2014 m. visi seni sąvartynai ir šiukšlynai buvo uždaryti, iš viso sutvarkytų, rekultivuotų ar uždarytų sąvartynų plotas siekia 72 ha. Visos buitinės atliekos deponuojamos į regioninį sąvartyną.

Per Tauragės regioną teka ilgiausia Lietuvos upė Nemunas, tačiau kol kas galimybių eksploatuoti šį gamtinį išteklių kaip transporto ar turizmo kelią nėra. Šiuo metu Nemunas regionui svarbus kaip potencialus turizmo vystymo objektas. Turizmo reikmėms plačiau naudojama yra Jūros upė, kurioje siūlomos vandens turizmo pramogos, yra sukurtas vandens turizmo maršrutas.

Tauragės regione vidutinis vėjo greitis yra vienas didžiausių Lietuvoje todėl šis regionas yra tarp tinkamiausių plėtoti vėjo energetiką. Tauragės regione vidutinis vėjo greitis siekia 6 m/s ir nusileidžia tik Klaipėdos apskričiai, kurioje vidutinis vėjo greitis siekia 6,5 m/s. Lyginant su Klaipėdos regionu, Tauragės apskritis išlieka labai konkurencinga vėjo energetikos srityje. Vėjo jėgainių parkai Tauragės ir Pagėgių savivaldybėse yra vieni didžiausių šalyje, jų pajėgumas yra apie 100 MW. Nepaisant geografiniu požiūriu Klaipėdos regiono privalumo dėl Baltijos jūros, čia Tauragės regionas išlieka konkurencingas dėl mažesnio vidutinio darbo užmokesčio bei žemesnių žemės sklypų kainų.

5. Technologiniai veiksniai.

Tauragės regionas priklauso atsiliekantiems regionams pagal namų ūkių turinčių kompiuterius ir interneto prieigą lyginant su kitais regionais, nes tik kas antras namų ūkis turėjo kompiuterį ir kas antras namų ūkis turėjo prieigą prie interneto. Atsižvelgiant į tai, teigtina, kad pagal šiuos technologijų įsisavinimo tarp gyventojų rodiklius Tauragės regionas yra priskirtinas prie atsiliekančių. Tačiau paskutiniais metais yra žymi augimo tendencija šioje srityje.

Inovacijų įsisavinimas ūkio subjektuose. Pagal inovacijų diegimą ūkio subjektuose, Tauragė priskirtina prie pirmaujančių regionų: didesnė dalis inovacijas įsidiegusių įmonių buvo tik Vilniaus regione, regionas lenkia šalies vidurkį. Inovacinė veikla Lietuvoje traktuojama kaip naujas procesas arba gaminys įmonės, nebūtinai įmonės rinkos, lygiu. Taigi aukštas inovacijų diegimo rodiklis Tauragės regione nurodo įmones, diegusias naujoves, kurios nebūtinai yra inovatyvios rinkos mastu ir negali būti traktuojamas kaip regiono inovatyvumo (rinkos mastu) rodiklis. Svarbu pastebėti, kad tik 10 proc. nuo viso Tauragės įmonių skaičiaus buvo laikytinos novatorėmis, t. y. kuriančiomis ir diegiančiomis inovacijas įmonėmis. Technologijas diegiančios įmonės dažniausiai įsigyja mašinų, įrengimų ir kitos įrangos (85,4 proc.), vykdo vidinius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (52,1 proc.). Nors pagal šiuos rodiklius regionas Lietuvos kontekste yra prie pirmaujančių regionų, regionas smarkiai atsilieka pagal investicijas į inovacijų rinkodarą (4,2 proc. nuo visos inovacinių įmonių veiklos, kuomet Lietuvos vidurkis 47 proc.), investicijas į inovacijų dizainą (8,3 proc., kuomet Lietuvos vidurkis 46,4 proc.) bei investicijas į mokymus, susijusius su inovacine veikla (16,7 proc. kuomet Lietuvos vidurkis 62,3 proc.).

Regione veikia du pramonės parkai. Pagėgiuose veikia 30 ha pramonės parkas, įrengtas valstybės žemėje už 1,2 mln. litų (0,35 mln. Eur). Valstybės kontrolės duomenimis, pramonės parke nėra vykdoma ekonominė veikla. Nors šis projektas buvo laikytas valstybinės reikšmės, investicijos dar nedavė teigiamų rezultatų per parko gyvavimo laikotarpį (nuo 2008 m). Pagėgių pramonės parkas nėra išimtis Lietuvos mastu, kadangi nuo bendro pramonės parkų ploto Respublikoje yra išnuomota tik apie 20 proc. ploto. Viena pagrindinių priežasčių – administravimo, rinkodaros, pardavimų įgūdžių, reikalingų valdyti pramonės parkus, stoka. Nuo 2005 industrinis parkas taip pat veikia ir Tauragėje – 20 ha teritorijoje veikia lietuviško kapitalo siuvimo įmonės ir įmonės, gaminančios pramoninius katerius, valtis ir kitus techninius gaminius iš stiklo plastiko, pagrindu, taip pat žvejybos tinklus ir vėjo jėgainių gondolų bei sparnų dalis. Parke sukurta 34 000 kv. m. gamybinių patalpų ploto. Tauragės industriniame parke sukurta daugiau nei 600 darbo vietų, pritraukta per 80 milijonų Lt (23 mln. Eur) investicijų. Šis parkas yra įsteigtas privataus kapitalo iniciatyva ir atitinkamai valdomas taip, kad atsipirktų. Dėl šios priežasties tame pačiame regione veikiančių panašios paskirties verslo struktūrų rezultatai iš esmės skiriasi. Tauragės industrinis parkas efektyviau vystosi iš dalies ir dėl to, kad jis yra regiono centre ir investuotojai suinteresuoti ateiti būtent čia, o ne į apskrities pakraštį.

Darytina išvada, kad nors Tauragės regiono įmonės ir linkusios bei geba įsidiegti ar kurti inovacijas, nepakankamai skiriama dėmesio sukurtų inovacijų dizainui, rinkodarai.

Tauragės regiono socialinės ir ekonominės būklės analizė PESET metodu

Veiksniai	Teigiami	Neigiami
Teisiniai ir politiniai	ES 2014-2020 m. paramos regionui skyrimas skatins infrastruktūros, verslo ir žmogiškųjų išteklių plėtrą regione, padidins užimtumą, finansinius išteklius, mažins nedarbą. Regionuose Vyriausybės įgyvendinama Tikslinių teritorijų plėtros programa (Integruotos teritorijos vystymo programa, Tikslinių teritorijų mažųjų miestų, miestelių ir kaimų (nuo 1 iki 6 tūkst. gyv.), Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimo ir kita) suteiks tikslinę paramą specifinių problemų gyvenamosioms vietovėms sprendimui. Tai sudarys sąlygas kompleksiniam kaimo vietovių vystymui, verslumo didinimui, gyvenamosios aplinkos gerinimui ir jų patrauklumo didinimui. Valstybės įgyvendinami didelės apimties projektai (naujo tilto per Nemuną statyba, geležinkelio ir magistralinių kelių tinklo plėtra) sudarys sąlygas infrastruktūrai plėsti ir užimtumui didinti.	Neigiami tarptautinės politikos pasikeitimai, esamų rinkų ir ekonominių ryšių praradimas dėl geopolitinių įvykių. Sudėtinga ir ne visada teisiškai argumentuota teisinė bazė (ypač viešųjų pirkimų srityje) sudaro kliūtis savalaikiam ir efektyviam projektų įgyvendinimui.

Ekonominiai	Bendrojo vidaus produkto (BVP) dalis visos šalies produkte per 2006-2013 metus regione išaugo nuo 1,84 proc. iki 2 proc. (siekė 2313,6 tūkst. Lt), ir nors išlieka mažiausia šalyje, lyginant su kitais regionais, tačiau turi tendenciją augti. 2013 metais regiono sukuriamas BVP buvo tik 2 proc. nuo bendro šalies BVP (2313,6 tūkst. Lt), Nors vienam Tauragės regiono gyventojui Tiesioginės užsienio investicijos tesudaro 552 Lt (arba tik 3,7 proc. šalies rodiklio, žemiausios šalyje), tačiau jos turi tendenciją pastoviai augti. Per 2006–2013 metų laikotarpį Tauragės apskrityje jos išaugo 47,8 proc. lyginant su 2005 metais. Kitų regionų kontekste Tauragės regionas išsiskiria viena didžiausių žemės ūkio veiklos sukuriamų dalių, pagal sukuriamą pridėtinę vertę litais, regionas yra 7 iš 10, tačiau išreiškiant vertę vienam gyventojui, regionas pirmauja šalyje. Tauragės industrinis parkas pastoviai diegia naujausias technologijas, pritraukia užsienio investicijas ir kuria naujas darbo vietas.	Daugiausia verslo subjektų veikia apskrities centre- Tauragės mieste, čia koncentruojasi ir didžiausios Tiesioginės užsienio investicijos ir Materialinės investicijos. Ekonomikos disproporcijos regiono viduje neigiamai veikia subalansuotą regiono plėtrą. Didžioji įmonių dalis kuria tradicinę, žemos pridėtinės vertės produkciją, nevyksta klasterizacija, neplėtojama kooperacija žemės ūkyje. Silpnai išvystyta turizmo paslaugų infrastruktūra. Regiono savivaldybės nėra patrauklios investuotojams, ypač dėl nutolimo nuo šalies urbanistinio bei transportinio karkaso. Didelė kliūtis investicijų pritraukimui yra oro ir jūrų uostų bei gamtinių dujų nebuvimas regione.
Socialiniai ir kultūriniai	Gyventojų senėjimas ir darbingo amžiaus žmonių emigracija sukels darbo jėgos trūkumą regione, todėl vyresnio amžiaus	Dėl emigracijos, didelio nedarbo ir gyventojų senėjimo, apie 10 proc. Tauragės regiono gyventojų gauna vienokias ar kitokias

	žmonėms bus sudarytos sąlygos ilgiau išlikti darbo rinkoje. Regione gyventojų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, dalis yra viena didžiausių Lietuvoje. 2014 m. Tauragės regione gyventojai įgiję vidurinį išsilavinimą sudarė apie 68 proc., kai Lietuvos vidurkis siekė 62 proc. Regiono gyventojai mažiausiai Lietuvoje mano gyvenantys nesaugiame rajone – 0,3 proc., taip pat santykinai maža dalis kvėpuoja pramonės teršiamu oru (5,1 proc.). Naujų socialinių ir kultūrinių paslaugų kūrimas ir gyvenimo sąlygų gerinimas, pasinaudojant ES parama, padės sumažinti emigracijos mastus. Kultūros, sporto ir laisvalaikio infrastruktūros plėtra padės išlaikyti jaunimą ir jį integruoti į vietinę darbo rinką. Švietimo, mokslo ir ikimokyklinių paslaugų tinklo plėtra sudarys sąlygas didinti gimstamumą, jaunimą išlaikyti regione, mažins socialinę atskirtį ir nusikalstamumą.	pašalpas, šis rodiklis yra vienas aukščiausių Lietuvoje, tendencija eina blogėjimo linkme. Regionas pasižymi labiausiai šalyje senstančia visuomene. Per 2006-2014 m. laikotarpį pensinio amžiaus gyventojų dalis regione padidėjo nuo 20 proc. iki 23 proc., todėl pašalpų išmokėjimas gali tapti nepakeliama našta valstybei ir savivaldybėms. Sporto, kultūros ir laisvalaikio infrastruktūros nusidėvėjimas ir nepatenkinama būklė neužtikrins sveikatos ir socialinių poreikių patenkinimo gyventojams. Mažėjant gimstamumui ir didėjant emigracijai, dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo, sukurti švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinių paslaugų pajėgumai nebus pilnai apkrauti ir turės būti dotuojami.
Gamtiniai, geografiniai, aplinkosauginiai	Regionas yra jungiamoji grandis krovinių tranzitui geležinkeliu ir automobiliniu transportu tarp Rytų ir Vakarų. Regionas Lietuvoje išsiskiria savo agrariniu pranašumu. Dėl žemo gamtos užterštumo,	Regione mažai turizmo ir rekreacinių objektų. Dėl nepalankios geopolitinės situacijos pastaruoju metu, krovinių apyvartos gali sumažėti.

	yra sąlygos gaminti ekologišką produkciją. Regionas šalyje pirmauja, skaičiuojant žemės ūkio produkciją vienam gyventojui. Regionas pagal vėjo išteklius yra pirmaujančiose pozicijose šalyje, todėl yra išplėtota ir toliau plečiama vėjo energetikos infrastruktūra. Regione teršalų kiekis yra vienas mažiausių Lietuvoje ir siekia tik apie 7 kg vienam gyventojui. Visi seni sąvartynai ir šiukšlynai regione uždaryti. Visos buitinės atliekos deponuojamos į regioninį sąvartyną.	Dėl nepalankios geopolitinės situacijos prarandamos produkcijos realizavimo rinkos žemės ūkio produkcijai, mažėja jų pardavimo kainos. Gyventojų pasipriešinimas diegiamoms vėjo jėgainėms stabdo procesą. Palyginti mažas antrinių žaliavų perdirbimo lygis nereikalingai apkrauna regioninį sąvartyną ir mažina jo pajėgumus.
Technologiniai	Pažangių ir ypač inovatyvių technologijų diegimas didina įmonių konkurencingumą vidaus ir užsienio rinkose. Informacinės visuomenės kūrimo programa, finansuojama iš ES struktūrinės paramos fondų, mažina atskirtį tarp regionų. Regione veikiantys du pramonės (industriniai) parkai diegia inovatyvias, aukštas ir pažangias technologijas, gaminančias pasaulinio lygio produkciją.	Ryšium su žemu informacinių technologijų panaudojimo lygiu regione, neišnaudojamos jų galimybės verslumui ir užimtumui didinti. Regiono didžiausią visų ekonominių subjektų dalį sudaro mažos įmonės, todėl jos nepajėgios diegti aukštąsias technologijas, gaminti inovatyvią ir konkurencingą produkciją. Iš regiono emigruojant vis daugiau jaunimo, pasiliekantiems senyvo amžiaus žmonėms sudėtinga diegti informacinėmis technologijomis pagrįstus procesus gamyboje.

3. Tauragės regiono socialinės ir ekonominės būklės analizė SSGG metodu

Įvertinus statistinius duomenis ir faktinę informaciją, naudojant stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizės metodą, identifikuoti veiksniai yra suskirstyti į stiprybes, silpnybes, galimybes ir grėsmes.

Šalia kiekvieno veiksnio SSGG matricoje veiksnio aktualumas įvertinamas pagal penkių balų sistemą, kur „5“ reiškia „labai svarbus veiksnys“ ir „1“ – „mažai svarbus veiksnys“.

STIPRYBIŲ SILPNYBIŲ GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ ANALIZĖ

Stiprybės	Įvertinimas
Patogi geografinė padėtis – Pasienio regionas su patogia antžeminio transporto infrastruktūra, orientuota į Kaliningrado sritį ir vidinius Lietuvos regionus (geležinkelis Radviliškis-Sovetskas, regiono paribiu eina greitkelis Klaipėda-Kaunas, magistralinis kelias Kaliningradas-Ryga (senasis “Hansos” kelias), upių laivininkystei tinkantis Nemunas).	5
Išplėtotas pirminės sveikatos priežiūros (tame tarpe kaimo medicinos punktų) tinklas, pakankamas ambulatorinių ir stacionarinių paslaugų teikimo lygis regione.	4
Ekonominės krizės sąlygomis išsilaikęs ūkio subjektų skaičius.	3
Išplėtotas, kokybiškas kelių, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklas, sukurtos stiprios miestų-priemiesčių jungtys.	4
Vidutiniškas turizmui patrauklių objektų skaičius.	3
Aktyviai veikia kaimų vietos veiklos grupės ir bendruomenės, aktyvėja nevyriausybinių organizacijų veikla.	4
Regiono žemdirbiai efektyviai įsisavina Europos Sąjungos finansinės paramos kaimo rėmimo finansinės paramos lėšas.	4
Senos, gilios ir pažangios pieninių ir mėsinių galvijų, bitininkystės verslo bei pieno ir mėsos produktų pramoninės ir individualios gamybos tradicijos.	5

Santykinai pigi žemė.	4
Daug komercinės paskirties ir žemdirbystei tinkamos laisvos žemės, yra teritorijų, tinkamų užsienio investicijoms.	4
Mažas gamtos užterštumas, žemės ūkyje gaminama ekologiškai švari produkcija Yra sąlygos formuoti alternatyvias veiklas – kaimo turizmą, amatus, paslaugas, kitus smulkiųjų verslų sektorius.	4
Pakankamai išplėtota socialinių paslaugų teikimo infrastruktūra, leidžianti tenkinti būtiniausius poreikius. Gera socialinių darbuotojų kvalifikacija.	3
Gerai išplėtotas ir pakankamas bendrojo lavinimo mokyklų tinklas.	4
Regione yra vienas didžiausių procentas vidurinį išsilavinimą turinčių gyventojų.	4
Įgyvendinami didelės apimties vandentiekio ir nuotekų tinklų renovacijos bei plėtros projektai, tvarkomos vandentiekio ir nuotekų valymo sistemos, plečiama centralizuota vandens tiekimo sistema, didėja gyventojų aprėptis.	4
Sukurta ir plėtojama regioninė buitinių atliekų tvarkymo sistema, plečiama jų surinkimo infrastruktūra. Uždaryti seni sąvartynai.	4
Išvystytas savivaldybių centrus jungiančių kelių tinklas su danga.	4
Santykinai švari aplinka. Santykinai aukšta gamtinės (natūralios) aplinkos ir kraštovaizdžio kokybė, turtingas kultūrinis, istorinis ir socialinis paveldas.	4
Santykinai gera ir stabili regiono ekologinė būklė, sumažėjusi tarša iš pramonės ir žemės ūkio objektų.	5
Gerai išvystyta elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistema, užtikrinant elektros energijos poreikius visų rūšių vartotojams.	4
Pertvarkoma šilumos ūkio sistema, plečiamas biokuro naudojimas, atpiginama šiluminė energija.	4
Gamtiniai ir kultūriniai turizmo ištekliai sudaro sąlygas vystyti viešąją turizmo infrastruktūrą.	3
Pakankami vietiniai gamtiniai ištekliai (žvyro, smėlio, molio, durpių).	4
Pakankama apskrities subjektų administracinė patirtis, rengiant ir įgyvendinant visų rūšių investicinius projektus.	5

Padidėjęs miestų vaidmuo regiono ir savivaldybės kontekste, parengti teritorinio planavimo dokumentai sukūrė stiprų pagrindą pramonės ir logistikos vystymui, įvairiapusei miestų plėtrai priemiesčio kryptimis, urbanistinei plėtrai.	4
Regionas ir jo savivaldybės turi parengtus teritorijų bendruosius planus.	5
Regionas ir jo savivaldybės turi parengtus regiono plėtros ir strateginius savivaldybių plėtros planus.	5
Regiono savivaldybės turi parengtus specialiuosius planus.	5
Didėjantis suaugusių žmonių perkvalifikavimas darbo rinkos mokymo centruose ir jų reintegravimas į darbo rinką.	4
Išsaugotas kultūrinis ir istorinis regiono paveldas.	4
Platus bibliotekų ir kultūros įstaigų tinklas regione.	4

Silpnybės	Įvertinimas
Nepakankamas tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų pritraukimas į regioną.	4
Nepakankamai išvystyta verslo informacinė sistema.	4
Neproduktyvus energijos naudojimas (maža pastatų šiluminė varža, neracionalios technologijos, šilumos tiekimo sistemos.	5
Kaimo vietovėse nedidelis procentas kelių su pagerinta danga; didelę dalį vietinio susisiekimo maršrutų sudaro prastos kokybės žvyrkeliai. Prasta vietinių kelių priežiūra. Trūksta eismo reguliavimo prietaisų.	4
Nepakankamas gyvenviečių gatvių apšvietimas.	4
Trys iš keturių regiono savivaldybių neturi gamtinių dujų tiekimo ir dujotiekio skirstomojo tinklo sistemų.	3
Prasta gyvenamųjų būstų priežiūra regione, vangiai kuriamos daugiabučių namų bendrijos, nepritaikyta aplinka ir būstas neįgaliesiems.	4
Prasta kai kurių rajoninių kelių bei miestų gatvių būklė regione.	4
Lėšų stygius kurti alternatyvius verslus kaime.	4
Apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų bei pramogų įvairovės trūkumas.	4

Neigiamos demografinės tendencijos: gyventojų skaičiaus mažėjimas; nepalanki gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes; spartus gyventojų senėjimas.	4
Santykinai žemas regiono gyventojų, ypač kaime, verslumo lygis, pradinio kapitalo stygius verslo pradžiai.	4
Trūksta viešbučių, motelių, kempingų, kitų turistams ir svečiams paslaugas teikiančių objektų.	4
Neišvystytas turistinių trasų ir pakelės objektų tinklas.	4
Silpna rekreacijos ir turizmo marketinginė veikla.	4
Prastas paslaugų įmonių tinklas miesteliuose ir ypač kaimo vietovėse.	5
Nepakankami rekreacijos ir turizmo sektoriaus administravimo pajėgumai ir finansavimas apskrities savivaldybių administracijose.	3
Mažas jaunimo aktyvumas versle, pramonėje ir žemės ūkyje.	3
Žema vartotojų perkamoji galia, ypač kaimo vietovėse, stabdo SVV plėtrą.	3
Smulkaus ir vidutinio verslo įmonių vadovai stokoja marketingo, vadybos, finansų valdymo žinių.	2
Silpna kaimo gyventojų motyvacija ir gebėjimai kurti alternatyvius verslus vietoje tradicinių žemės ūkio veiklų.	3
Nepakankamas finansavimas melioracinių įrenginių priežiūrai.	4
Silpnos ūkininkų organizacijos, nepakankamai dirbančios kooperatinių ryšių bei struktūrų plėtojimo srityje.	3
Stambūs prekybos centrai išstumia iš rinkos vietinius smulkius ir vidutinius prekeivius.	4
Savivaldybėse trūksta socialinio būsto.	4
Kaimo vietovėse trūksta šiuolaikinių sporto objektų (sporto salės, aikštynai, baseinai), esamus reikia modernizuoti.	3
Į regioną negrįžta įgiję aukštąjį išsilavinimą jauni žmonės .	3
Kaimo vietovėse nepakankama kultūros, švietimo, sporto įstaigų materialinė bazė, blogos darbo sąlygos, nepatenkinama pastatų būklė.	3
Maži regiono savivaldybių biudžetai – nepakankami švietimo, socialinių bei kultūros darbuotojų atlyginimai.	3
Nepakankamai išplėtota suaugusiųjų mokymo sistema (ypač kaime).	3

Nepakankama geriamojo vandens kokybė kaimiškose vietovėse, dalis kaimo gyventojų neprijungta prie viešojo vandens tiekimo kanalizacijos tinklo, naudoja nitratais užterštą šachtinių šulinių vandenį.	3
Kaimo vietovėse silpna asmens sveikatos priežiūros įstaigų materialinė bazė, pastatų būklė, nepakankamas aprūpinimas medicinine įranga.	3
Socialinių pašalpų sistema pakankamai formali, neskatina realaus pašalpų gavėjo būklės įvertinimo ir lėšų taupymo.	3
Pašalpų mokėjimo tvarka neskatina bedarbių ieškotis darbo, sudaro paskatas atsirasti išlaikytinių nuotaikoms, didelis pašalpų gavėjų skaičius.	3
Augantis alkoholizmas ir smurtas šeimoje, vaikų nepriežiūra, socialinė įtampa, psichologinis diskomfortas.	3

Galimybės	Įvertinimas
ES finansinės paramos apimčių didėjimas ženkliai skatins infrastruktūros, verslo ir žmogiškųjų išteklių plėtrą regione.	4
Naujų realizavimo rinkų nišų suradimas skatins regiono perdirbimo įmonių veiklos augimą.	3
Naujo tilto per Nemuną pastatymas ir sienos kirtimo punkto įrengimas ir prognozuojamas transporto srautų augimas per regiono teritoriją skatins atitinkamų paslaugų poreikį ir Via-Hanzos magistralės verslo infrastruktūros plėtrą.	3
Globalizacija ir ūkio internacionalizavimas padidins vietinių ir užsienio investicijų į verslo sektorių galimybes.	3
Investicijos į turizmo plėtrą paskatins keliautojų srautų augimą, formuos aptarnavimo sektoriaus plėtrą, naujų paslaugų atsiradimą.	3
Ekologiškų maisto produktų paklausa suteiks naujas galimybes netradicinei veiklai žemės ūkyje leis sukurti naujas darbo vietas ir pareikalaus naujų žinių, kvalifikacijos ir sudarys sąlygas jų įgyvendinimui.	3
Pažangių ir ypač inovatyvių technologijų diegimas didins įmonių konkurencingumą vidaus ir užsienio rinkose.	3

Geri savivaldybių administraciniai gebėjimai suteiks galimybes rengti ir įgyvendinti projektus infrastruktūros plėtros srityje .	4
Su ES parama bus galima įrengti modernias vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemas ir išplėsti jų tinklus kaimo gyvenvietėse.	4
Pramonės plėtra skatins atsinaujinančių energijos rūšių bei dujų vartojimą.	4
Daugiabučių namų renovavimas padidins pastatų energetinį efektyvumą.	4
Nenašios ir rekultivuotinos žemės apželdinimas padidins regiono miškingumą.	2
ES struktūrinės paramos fondų lėšų panaudojimas socialinėje atskirtyje esantiems neįgaliesiems, šeimoms, asmenims remti, bendruomeninių paslaugų struktūrai plėtoti, išplės socialinių paslaugų teikimą regione.	3
Naujų gyventojų su šeimomis pritraukimas į miestus, kuriant patrauklias sąlygas (optimalių gyvenimo, darbo ir poilsio sąlygas miestiečiams sudarymas, užtikrinant jų gyvenamosios aplinkos kokybę).	2
Kryptinga kompleksinė miestų teritorijų plėtra: nuskurdusių, apleistų ir nenaudojamų miestų teritorijų atgaivinimas; miesto centro kompleksinė modernizacija ir renovacija, suformuojant komercines teritorijas, kitų lokalių centrų plėtra, sukuriant naujas darbo vietas; esamų užstatytų miesto teritorijų atnaujinimas ir modernizavimas, būsto renovacija ir teritorijų aplink šiuos būstus sutvarkymas; neefektyviai naudojamų pramonės ir komunalinių teritorijų konversija.	4
Informacinių sistemų diegimas sveikatos priežiūros įstaigose gerins teikiamų paslaugų kokybę.	2
Darbuotojų kompetencijos kėlimas, pasinaudojant žmogiškųjų išteklių plėtros finansavimo galimybėmis.	2
Aktyvus bendruomenių dalyvavimas viešųjų paslaugų teikimo srityje.	3
Informacinės visuomenės kūrimas- prioritetinė šalies ir regiono programa, finansuojama iš ES struktūrinės paramos fondų.	3
Nevyriausybinių organizacijų iniciatyvų rėmimas, organizuojant neformalaus ugdymo paslaugas.	2
Kultūrinio bendradarbiavimo su ES ir kitomis šalimis plėtojimas.	2
Pakilęs regiono žmonių pragyvenimo lygis įgalins aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime, lankytis muziejuose, galerijose, renginiuose, keliauti.	2

Patrauklaus regiono įvaizdžio formavimas informacinių ir ryšių technologijų pagalba padės pritraukti užsienio investicijas.	3
Galimybė vystyti mokymosi visą gyvenimą programas.	3
Interneto plėtros panaudojimas steigiant darbo vietas namuose neįgaliems ir juos prižiūrintiems asmenims.	3
Sveikos gyvensenos propagavimas visuomenėje.	4
Kultūros, sporto ir laisvalaikio infrastruktūros atnaujinimas su ES paramos pagalba.	4
Gyventojų žinių ir įgūdžių suformavimas aktyviai dalyvaujant atliekų tvarkymo procese.	4
Viešųjų paslaugų teikimas, naudojant šiuolaikines elektroninių sistemų priemones.	4
Racionalesnis ir efektyvesnis regiono gamtos išteklių panaudojimas pramonei vystyti.	3
Nenaudojamų ar apleistų pastatų kaimo vietovėse panaudojimas paslaugų ir amatų plėtrai.	4

Grėsmės	Įvertinimas
Tarptautinės politikos pasikeitimai, esamų rinkų ir ekonominių ryšių praradimas dėl geopolitinių įvykių.	4
Valstybės politikos pasikeitimas Regioninės plėtros srityje ir nepalankių įstatyminių aktų priėmimas.	4
Energetinių, darbo ir kitų išteklių brangimas bei kvalifikuotos darbo jėgos nutekėjimas į užsienį ir kitus regionus mažins gaminamos produkcijos konkurencingumą.	4
Nuosavų investicinių lėšų stygius projektų bendrafinansavimui regiono savivaldybėse neleis pilnai pasinaudoti ES struktūrinės paramos fondų teikiama parama.	4
Nepakankamas regiono verslo ir pramonės gaminių konkurencingumas tarptautinėse rinkose mažins įmonių potencialą, padidės bankrotų skaičius, didės nedarbas.	4
Stambūs prekybos centrai iš rinkos visiškai išstums vietinius smulkius ir vidutinius prekeivius.	4
Pigi importuojama žemės ūkio produkcija išstums smulkius ūkius iš maisto perdirbimo įmonių tiekimo sistemos.	4

Žemės ūkio sektoriuje dirbančių gyventojų senėjimas skatins regiono technologinį atsilikimą tradicinėje žemės ūkio veikloje.	3
Nepalankios demografinės tendencijos – mažėjantis gyventojų skaičius, gyventojų senėjimas, spartėjanti emigracija- mažins verslumą ir didins socialines problemas.	3
Didėjantis žmonių, dėl senyvo amžiaus neturinčių galimybės tobulinti kvalifikaciją ar persikvalifikuoti, skaičius (ypač kaime).	4
Galimas nedarbo augimas dėl struktūrinių pokyčių ir verslo bei žemės ūkio konkurencingumo mažėjimo.	3
Blogėjanti ekonominė-socialinė padėtis ir gyvenimo sąlygos, gyventojų pajamų mažėjimas didins išlaikytinių skaičių ir skatins asocialių šeimų skaičiaus didėjimą ir socialinių išmokų augimą.	4
Mokesčių didinimas, biurokratinės kliūtys, energetinių išteklių kainų augimas neigiamai paveiks SVV plėtrą.	4
Neigiama socialinės aplinkos įtaka, nykstančios etnokultūrinės tradicijos ir vertybės užleis vietą masinei kultūrai.	3
Senstantys gyventojai, didėjantis medicininių paslaugų, o tuo pačiu ir socialinių paslaugų poreikis jiems, sunkiau prieinamos aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugos didins socialinę atskirtį ir blogins regiono gyvenimo kokybę.	3
Didėjantis nedarbo lygis, galimas darbo vietų mažėjimas socialinės rizikos asmenims, socialinės rizikos grupių asmenų migracijos didėjimas iš rajonų centrų į kaimiškąsias vietoves, benamių skaičiaus augimas gali padidinti asocialių šeimų ir jose augančių vaikų skaičių, auginti nusikalstamumą.	3
Vartotojų skaičiaus mažėjimas dėl demografinių pokyčių ir emigracijos gali sąlygoti komunalinių paslaugų dotavimo poreikį dėl vartotojų skaičiaus mažėjimo.	3

4. Tauragės regiono plėtros strategija

Regiono plėtros vizija.

Tauragės regionas – šiuolaikinis Baltijos erdvinės struktūros tiltas ekonominiams bei kultūriniams mainams tarp Rytų-Vakarų ir Šiaurės-Pietų, racionaliai naudojantis savo gamtos unikalumą ir kultūrinį savitumą, kuriantis kokybišką, saugią, sveiką ir patogią gyvenamąją aplinką, užtikrinantis efektyvų gamtinių išteklių naudojimą, stabilų ekonomikos augimą bei kokybišką gyvenimo aplinką.

Regiono plėtros prioritetai, tikslai ir uždaviniai

Remiantis regiono plėtros vizija, nustatyti šie regiono plėtros prioritetai:

Eil. Nr.	Prioritetas
1.	**Prioritetas 1. SUBALANSUOTAS, DARNIA PLĖTRA PAGRĮSTAS EKONOMINIS AUGIMAS.**
1.1.	**Tikslas 1. Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje tarp savivaldybių, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.**
1.1.1.	Uždavinys 1.1. Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.
1.1.2.	Uždavinys 1.2. Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, kompleksiškai gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.
1.2.	**Tikslas 2. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.**
1.2.1.	Uždavinys 2.1. Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.
1.2.2.	Uždavinys 2.2. Optimizuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.
1.2.3.	Uždavinys 2.3. Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą.
2.	**PRIORITETAS 2. DARNI, SVEIKA, BESIMOKANTI BENDRUOMENĖ.**

2.1.	**Tikslas 1. Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.**
2.1.1.	Uždavinys 1.1. Padidinti bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo įstaigų tinklo efektyvumą, plėtoti vaikų ir jaunimo ugdymo galimybes ir prieinamumą.
2.1.2.	Uždavinys 1.2. Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, kelti paslaugų kokybę ir jų prieinamumą (ypač tikslinėms grupėms), diegti sveiko senėjimo procesą regione.
2.1.3.	Uždavinys 1.3. Padidinti regiono savivaldybių socialinio būsto fondą, pagerinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir išplėsti jų prieinamumą.
2.2.	**Tikslas 2. Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams. (VRM)**
2.2.1.	Uždavinys 2.1. Stiprinti regiono viešojo valdymo darbuotojų kompetenciją, didinti jų veiklos efektyvumą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.
3.	**PRIORITETAS 3. ŽMOGUI PATOGI GYVENTI IR SAUGI APLINKA. (AM)**
3.1.	**Tikslas 1. Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.**
3.1.1.	Uždavinys 1.1. Plėsti, renovuoti ir modernizuoti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.
3.1.2.	Uždavinys 1.2. Plėsti atliekų tvarkymo infrastruktūrą, mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį.
3.2.	**Tikslas 2. Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.**
3.2.1.	Uždavinys 2.1. Padidinti kraštovaizdžio planavimo, tvarkymo ir racionalaus naudojimo bei apsaugos efektyvumą.

5. Priemonių planas

1 lentelė. Priemonės, joms įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai.

		2014 m.		2015 m.		2016 m.		2017 m.		2018 m.		2019 m.		2020 m.		Iš viso 2014–2020 m. (be rezervinių projektų)	
Nr.	**Lėšų poreikis:**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**
1.1	Tikslas. Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.																
1.1.1	Uždavinys. Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.																
1.1.1.1	Priemonė: Kaimo (1-6 tūkst. Gyventojų) gyvenamųjų vietovių atnaujinimas					373.404,95	317.394,20	746.809,90	634.788,40	746.809,90	634.788,40					**1.867.024,76**	**1.586.971,00**
1.1.1.2	Priemonė: Miestų kompleksinė plėtra					54.051,78	45.944,00	352.941,22	300.000,00	302.124,91	256.806,10	116.678,76	99.176,90	91.755,33	77.992,00	**917.552,00**	**779.919,00**
1.1.1.3	Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I					705.892,51	600.000,00	316.357,49	268.900,00							**1.022.250,00**	**868.900,00**
1.1.1.4	Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II					46.177,29	39.250,70	184.709,18	157.002,80	138.531,88	117.752,10	92.354,59	78.501,40			**461.772,94**	**392.507,00**
1.1.2.	Uždavinys. Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.																
1.1.2.1	Priemonė: Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse							1.294.298,50	1.035.438,80	1.997.156,50	1.597.725,20	722.747,50	578.198,00	137.500,00	110.000,00	**4.151.702,49**	**3.321.362,00**
1.2.	Tikslas. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.																
1.2.1.	Uždavinys. Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.																
1.2.1.1	Priemonė: Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugos gerinimas					79.401,90	67.491,60	1.306.219,52	1.110.286,47	1.656.487,33	1.408.014,06	522.743,11	444.331,49			**3.564.851,85**	**3.030.123,62**
1.2.1.2	Priemonė: Darnaus judumo priemonių diegimas							511.058,80	434.400,00	766.588,20	651.600,00					**1.277.647,00**	**1.086.000,00**
1.2.1.3	Priemonė: Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra							163.097,86	138.633,18	160.123,41	136.104,90	40.308,14	34.261,92			**363.529,41**	**309.000,00**

1.2.1.4	Priemonė: Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas							361.636,94	307.391,40	438.036,94	372.331,40					**799.673,88**	**679.722,80**
1.2.2.	Uždavinys. Modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.																
1.2.2.1	Priemonė: Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą					22.564,02	19.179,42	465.761,32	395.897,12	325.672,77	276.821,85					**813.998,11**	**691.898,39**
1.2.2.2	Priemonė: Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus					99.336,79	84.435,80	596.420,03	506.956,82	449.141,15	381.770,12	67.198,60	57.118,81			**1.212.096,57**	**1.030.281,55**
1.2.3.	Uždavinys. Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą.																
1.2.3.1	Priemonė: Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra					93.385,11	79.377,34	186.770,21	158.754,68	186.770,20	158.754,67					**466.925,52**	**396.886,69**
2.1.	Tikslas. Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.																
2.1.1.	Uždavinys. Padidinti bendrojo ugdymo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio bei neformaliojo švietimo įstaigų tinklo efektyvumą, plėtoti vaikų ir jaunimo ugdymo galimybes ir prieinamumą.																
2.1.1.1	Priemonė: Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas „Modernizuoti bendrojo ugdymo įstaigas ir aprūpinti jas gamtos, technologijų, menų ir kitų mokslų laboratorijų įranga“					289.396,23	245.986,80	832.697,43	707.792,81	697.420,34	592.807,29	226.907,18	192.871,10			**2.046.421,18**	**1.739.458,00**
2.1.1.2	Priemonė: Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas „Plėtoti vaikų ir jauninimo neformaliojo ugdymo galimybes (ypač kaimo vietovėse)“					19.928,99	16.939,64	345.506,54	293.680,56	353.503,30	300.477,80					**718.938,82**	**611.098,00**
2.1.1.3	Priemonė: Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas					27.082,34	23.019,99	461.636,32	392.390,88	488.277,80	415.036,13					**976.996,47**	**830.447,00**
2.1.2.	Uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, kelti paslaugų kokybę ir jų prieinamumą (ypač tikslinėms grupėms), diegti sveiko senėjimo procesą regione.																
2.1.2.1	Priemonė: Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas							639.855,02	583.830,42	880.021,16	807.948,47	226.680,46	192.678,39			**1.746.556,64**	**1.584.457,28**
2.1.3.	Uždavinys. Padidinti regiono savivaldybių socialinio būsto fondą, pagerinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir išplėsti jų prieinamumą.																
2.1.3.1	Priemonė: Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra					19.180,64	16.303,55	283.828,01	241.253,81	300.251,98	255.214,18	58.823,53	50.000,00	29.858,19	25.379,46	**691.942,35**	**588.151,00**

2.1.3.2	Priemonė: Socialinio būsto fondo plėtra					82.345,77	69.993,90	876.168,24	744.743,00	994.476,36	845.304,90	574.209,65	488.078,20			**2.527.200,01**	**2.148.120,00**
2.2.	Tikslas. Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams.																
2.2.1.	Uždavinys. Stiprinti regiono viešojo valdymo darbuotojų kompetenciją, didinti jų veiklos efektyvumą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.																
2.2.1.1	Priemonė: Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse							176.470,77	150.000,00	294.117,94	250.000,00	294.117,94	250.000,00	166.801,35	141.781,00	**931.508,00**	**791.781,00**
3.1.	Tikslas. Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.																
3.1.1.	Uždavinys. Plėsti, renovuoti ir modernizuoti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.																
3.1.1.1	Priemonė: Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas					491.249,03	320.385,32	3.655.649,55	2.266.121,66	3.304.587,56	2.038.079,01	422.212,96	271.631,48			**7.873.699,10**	**4.896.217,46**
3.1.1.2	Priemonė: Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas							705.882,35	600.000,00	363.785,20	309.217,42					**1.069.667,55**	**909.217,42**
3.1.2.	Uždavinys. Plėsti atliekų tvarkymo infrastruktūrą, mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį.																
3.1.2.1	Priemonė: Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra					980.089,61	833.076,17	1.260.115,21	1.071.097,93	560.051,20	476.043,52					**2.800.256,02**	**2.380.217,62**
3.2.	Tikslas. Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.																
3.2.1.	Uždavinys. Padidinti kraštovaizdžio planavimo, tvarkymo ir racionalaus naudojimo bei apsaugos efektyvumą.																
3.2.1.1	Priemonė: Kraštovaizdžio apsauga					28.380,93	24.123,79	799.165,18	679.290,41	805.258,61	684.469,82	358.523,66	304.745,12	20.948,53	17.806,25	**2.012.276,91**	**1.710.435,39**
		Iš viso planui įgyvendinti:															
		2014		**2015**		**2016**		**2017**		**2018**		**2019**		**2020**		**Iš viso 2014–2020 m. (be rezervinių projektų)**	
		Iš viso	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**	**Iš viso**	**ES lėšos**
						3.411.867,89	**2.802.902,22**	**16.523.055,59**	**13.178.651,14**	**16.209.194,63**	**12.967.067,35**	**3.723.506,08**	**3.041.592,81**	**446.863,39**	**372.958,71**	**40.314.487,58**	**32.363.172,22**

2 lentelė. Projektams įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis, finansavimo šaltiniai ir pagrindinių projektų įgyvendinimo etapų terminai.

Požymiai									Lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai (Lt)						Projekto etapai			
Nr.	Projektas	Pareiškėjas	Ministerija	Įgyvendinimo teritorija	Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonė arba Kaimo plėtros programos priemonė (Nr.)	R/V*	ITI**	rez.***	Iš viso:	Savivaldybės biudžetas	Valstybės biudžetas	Privačios lėšos	Kitos viešosios lėšos	ES lėšos	Įtraukimas į sąrašą (metai/mėnuo)	Paraiškos pateikimas įgyvendinančiajai institucijai (metai/mėnuo)	Finansavimo sutarties sudarymas (metai/mėnuo)	Projekto užbaigimas (metai)
1.1	Tikslas. Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.																	
1.1.1	Uždavinys. Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.																	
1.1.1.1	Priemonė: Kaimo (1-6 tūkst. Gyventojų) gyvenamųjų vietovių atnaujinimas																	
1.1.1.1.1	Šilalės rajono Kvėdarnos gyvenamosios vietovės atnaujinimas	ŠRSA	VRM	Kvėdarna	08.2.1-CPVA-R-908	R			996.471,76	74.735,38	74.735,38			847.001,00				
1.1.1.1.2	Skaudvilės miesto infrastruktūros sutvarkymas	TRSA	VRM	Skaudvilė	08.2.1-CPVA-R-908	R			870.553,00	65.292,00	65.291,00			739.970,00	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
1.1.1.2	Priemonė: Miestų kompleksinė plėtra																	
1.1.1.2.1	Pagėgių miesto Turgaus aikštės įrengimas ir jos prieigų sutvarkymas	PSA	VRM	Pagėgiai	07.1.1-CPVA-R-905	R	ITI		511.094,00	38.332,00	38.332,00			434.430,00	2015/12/	2016/03/	2016/09/	2020/
1.1.1.2.2	Apleistos teritorijos už Kultūros centro Pagėgių mieste konversija ir pritaikymas rekreaciniams, poilsio ir sveikatinimo poreikiams	PSA	VRM	Pagėgiai	07.1.1-CPVA-R-905	R	ITI		406.458,00	30.485,00	30.485,00			345.489,00	2015/12/	2016/03/	2016/09/	2020/
1.1.1.3	Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I																	
1.1.1.3.1	Apleistos teritorijos buvusiame kariniame miestelyje viešųjų pastatų sutvarkymas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams	TRSA	VRM	Tauragės miestas	07.1.1-CPVA-V-902	V			1.022.250,00	76.682,00	76.682,00			868.900,00	2015/11	2015/12	2016/01	2017/
1.1.1.4	Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II																	
1.1.1.4.1	Gyvenamųjų namų kvartalų kompleksinis sutvarkymas Jurbarko mieste	JRSA	VRM	Jurbarkas	07.1.1-CPVA-R-903	R	ITI		461.772,94	34.632,97	34.632,97			392.507,00	2015/??	2016/??	2016/??	2019/
1.1.2.	Uždavinys. Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.																	
1.1.2.1	Priemonė: Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse	PSA, JRSA, ŠRSA, TRSA	ŽŪM	Tauragės regionas		R			4.151.702,49	830.340,49				3.321.362,00				
1.2.	Tikslas. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.																	

1.2.1.	Uždavinys. Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.																	
1.2.1.1	Priemonė: Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugos gerinimas																	
1.2.1.1.1	Eismo saugumo priemonių diegimas Šilalės mieste ir rajono gyvenvietėse	ŠRSA	SM	Šilalės r.	06.2.1-TID-R-511	R			874.527,40	131.179,11				743.348,29	2016/10	2017/01	2017/04	2019/
1.2.1.1.2	Jaunimo ir Rambyno gatvių Pagėgiuose rekonstravimas, tobulinant važiuojamosios dalies dangą ir įrengiant apšvietimą	PSA	SM	Pagėgių miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		336.192,15	25.214,41			25.214,41	285.763,33	2016/	2016/	2016/	2018/
1.2.1.1.3	Jurbarko miesto A.Giedraičio - Giedriaus g. rekonstravimas	JRSA	SM	Jurbarko miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		794.019,00	59.551,00			59.552,00	674.916,00	2015/??	2016/??	2016/??	2019/
1.2.1.1.4	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko m. Lauko gatvės atkarpoje nuo Gedimino gatvės iki Sodų gatvės	JRSA	SM	Jurbarko miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		194.118,00	14.559,00			14.559,00	165.000,00	2015/??	2017/??	2017/??	2019/
1.2.1.1.5	Tauragės miestų gatvių rekonstrukcija (Žemaitės ir Smėlynų g.)	TRSA	SM	Tauragės miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		1.365.995,30	102.449,65			102.449,65	1.161.096,00	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
1.2.1.2	Priemonė: Darnaus judumo priemonių diegimas																	
1.2.1.2.1	Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste	TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-R-514	R	ITI		1.277.647,00	191.647,00				1.086.000,00	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
1.2.1.2.2	Tauragės miesto darnaus judumo plano parengimas	TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-V-513	V	ITI		40.000,00	6.000,00				34.000,00	2015/	2016/	2016/	2016/
1.2.1.3	Priemonė: Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra																	
1.2.1.3.1	Pėsčiųjų ir dviračių tako Šilalės m. plėtra, įrengiant atkarpą, jungiančią Nepriklausomybės g. su Kapų g.	ŠRSA	SM	Šilalė	04.5.1-TID-R-516	R			89.173,77	13.376,07				75.797,70	2016/08	2016/11	2017/03	2018/
1.2.1.3.2	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas prie Jaunimo ir Rambyno gatvių Pagėgiuose	PSA	SM	Pagėgių miestas	04.5.1-TID-R-516	R	ITI		34.280,82	5.142,12				29.138,70	2015/	2016/	2016/	2017/
1.2.1.3.3	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko miesto Lauko gatvės atkarpoje nuo Dariaus ir Girėno gatvės iki Gedimino gatvės	JRSA	SM	Jurbarko miestas	04.5.1-TID-R-516	R	ITI		100.770,35	15.115,55				85.654,80	2015/??	2017/??	2017/??	2019/
1.2.1.3.4	Pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas iki Norkaičių gyvenvietės	TRSA	SM	Tauragės rajonas	04.5.1-TID-R-516	R			139.304,47	20.895,67	-			118.408,80	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
1.2.1.4	Priemonė: Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas																	
1.2.1.4.1	Jurbarko autobusų parko atnaujinimas	JRSA	SM	Jurbarko miestas	04.5.1-TID-R-518	R	ITI		221.433,88	33.215,08				188.218,80	2015/??	2017/??	2017/??	2018/
1.2.1.4.2	Tauragės miesto viešojo susisiekimo autoparko transporto priemonių atnaujinimas	UAB "Tauragės autobusų parkas"/ TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-R-518	R	ITI		382.000,00	57.300,00	-			324.700,00	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
1.2.1.4.3	Šilalės autobusų parko atnaujinimas	Šilalės rajono savivaldybės administracija	SM	Šilalė	04.5.1-TID-R-518	R			196.240,00	29.436,00				166.804,00				
1.2.2.	Uždavinys. Modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms																	

	pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.																	
1.2.2.1	Priemonė: Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą																	
1.2.2.1.1	Tauragės krašto muziejaus modernizavimas	Tauragės rajono savivaldybės administracija (TRSA)	KM	Tauragės miestas	07.1.1-CPVA-R-305	R	ITI		588.357,84	88.253,68				500.104,16	2016/08	2016/10	2017/04	2018/
1.2.2.1.2	Jurbarko kultūros centro modernizavimas	JRSA	KM	Jurbarko miestas	07.1.1-CPVA-R-305	R	ITI		225.640,27	33.846,04				191.794,23	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
1.2.2.2	Priemonė: Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus																	
1.2.2.2.1	Pastatų komplekso, vad. Tauragės pilimi (adresu S. Dariaus ir S. Girėno g. 5, Tauragė; unikalus Nr. 1665), kompleksinis atnaujinimas (I etapas: kultūros paveldo savybių išsaugojimas ir pritaikymas bendruomeniniams poreikiams)	TRSA	KM	Tauragės miestas	05.4.1-CPVA-R-302	R	ITI		464.475,00	69.671,00				394.804,00	2016/06	2016/09	2017/02	2018/
1.2.2.2.2	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios komplekso aktualizavimas vietos bendruomenės poreikiams	ŠRSA	KM	Požerės k.	05.4.1-CPVA-R-302	R			297.327,57	44.599,07				252.728,50	2016/07	2016/09	2016/12	2018/
1.2.2.2.3	Buvusio Kristijono Donelaičio gimnazijos pastato Vilniaus g. 46, Pagėgiai, aktų salės ir vidaus laiptų paveldosaugos vertingųjų savybių sutvarkymas	PSA	KM	Pagėgiai	05.4.1-CPVA-R-302	R	ITI		114.301,00	17.146,00				97.155,00	2015/	2016/	2016/	2017/
1.2.2.2.4	Jurbarko rajono Smalininkų kultūros centro aktualizavimas	JRSA	KM	Jurbarko rajonas	05.4.1-CPVA-R-302	R			335.993,00	50.398,95				285.594,05	2015/??	2016/??	2016/??	2019/
1.2.3.	Uždavinys. Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą.																	
1.2.3.1	Priemonė: Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra																	
1.2.3.1.1	Savivaldybes jungiančių turizmo trąsų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione	JRSA	ŪM	Tauragės apskritis	05.4.1-LVPA-R-821	R			466.925,52	70.038,83				396.886,69	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
2.1.	Tikslas. Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.																	
2.1.1.	Uždavinys. Padidinti bendrojo ugdymo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio bei neformaliojo švietimo įstaigų tinklo efektyvumą, plėtoti vaikų ir jaunimo ugdymo galimybes ir prieinamumą.																	
2.1.1.1	Priemonė: Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas „Modernizuoti bendrojo ugdymo įstaigas ir aprūpinti jas gamtos, technologijų, menų ir kitų mokslų laboratorijų įranga“																	
2.1.1.1.1	Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazijos pastato dalies patalpų modernizavimas ir aprūpinimas įranga	Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-724	R			501.987,11	37.649,03	37.649,03			426.689,05	2016/01	2016/04	2016/07	2018/

2.1.1.1.2	Mokyklo tinklo efektyvumo didinimas Pagėgių pradinėje mokykloje	PSA	ŠMM	Pagėgių miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			192.977,52	14.473,32	14.473,31			164.030,89	2015/	2016/	2016/	2017/
2.1.1.1.3	Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos vidaus patalpų atnaujinimas ir pritaikymas ugdymui	JRSA	ŠMM	Jurbarko miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			567.267,95	42.545,10	42.545,10			482.177,75	2015/??	2017/??	2017/??	2018/
2.1.1.1.4	Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas Tauragės Martyno Mažvydo progimnazijos modernizavimas	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			784.188,60	58.814,15	58.814,15			666.560,31	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
2.1.1.2	Priemonė: Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas „Plėtoti vaikų ir jauninimo neformaliojo ugdymo galimybes (ypač kaimo vietovėse)“																	
2.1.1.2.1	Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas Pagėgių meno ir sporto mokykloje	PSA	ŠMM	Pagėgių miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			160.737,11	24.110,57				136.626,54	2015/	2016/	2016/	2018/
2.1.1.2.2	Jurbarko Antano Sodeikos meno mokyklos atnaujinimas ir pritaikymas neformaliajam ugdymui	JRSA	ŠMM	Jurbarko miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			199.289,85	29.893,48				169.396,37	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
2.1.1.2.3	Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybių plėtra Tauragės rajono Moksleivių kūrybos centre	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			275.497,35	41.324,60				234.172,75	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
2.1.1.2.4	Šilalės meno mokyklos infrastruktūros tobulinimas plėtojant vaikų ir jaunimo neformaliojo ugdymo galimybes.	Šilalės meno mokykla	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-725	R			57.532,16	8.629,82				48.902,34	2016/10	2017/02	2017/05	2018/
2.1.1.2.5	Neformaliojo ugdymo galimybių plėtojimas Šilalės sporto mokykloje	Šilalės sporto mokykla	ŠMM	Kvėdarsnos mstl.	09.1.3-CPVA-R-725	R			25.882,35	3.882,35				22.000,00	2016/06	2016/10	2017/01	2018/
2.1.1.3	Priemonė: Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas																	
2.1.1.3.1	Ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas Šilalės m.	ŠRSA	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-705	R			331.788,00	24.884,10	24.884,10			282.019,80	2016/08	2016/12	2017/04	2018/
2.1.1.3.2	Priešmokyklinio ugdymo patalpų įrengimas Jurbarko rajono Eržvilko gimnazijoje	JRSA	ŠMM	Jurbarko rajonas	09.1.3-CPVA-R-705	R			270.823,42	20.311,76	20.311,75			230.199,91	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
2.1.1.3.3	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas, modernizuojant Tauragės vaikų reabilitacijos centro-mokyklos Pušelė“ ugdymo aplinką.	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-705	R			374.385,05	28.078,88	28.078,88			318.227,29	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
2.1.2.	Uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, kelti paslaugų kokybę ir jų prieinamumą (ypač tikslinėms grupėms), diegti sveiko senėjimo procesą regione.																	
2.1.2.1	Priemonė: Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas																	
2.1.2.1.1	Pagėgių Pirminės sveikatos priežiūros centro modernizavimas	PSA	SAM	Pagėgių miestas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			192.784,71	14,458,85	14.458,85			163.867,00	2015/	2016/	2016/	2018/
2.1.2.1.2	Gyventojų sveikatos priežiūros paslaugų gerinimas Jurbarko rajono PSPC	JRSA	SAM	Jurbarko miestas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			566.701,15	42.502,59	42.502,58			481.695,98	2015/??	2017/??	2017/??	2019/
2.1.2.1.3	Sveikatos paslaugų plėtra Tauragės rajone	Tauragės PSPC	SAM	Tauragės rajonas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			665.894,30					665.894,30	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
2.1.2.1.4	Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas	ŠRS VSB	SAM	Šilalės raj.	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			23.529,42	1.764,71	1.764,71			20.000,00				
2.1.2.1.5	Pirminės sveiikatos priežiūros efektyvumo didnimas	VšĮ Šilalės PSPC	SAM	Šilalės raj.	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			262.352,94	19.676,47	19.676,47			223.000,00				

2.1.2.1.6	Aplinkos pritaikymo neįgaliems žmonėms VšĮ Šilalės RL	VšĮ Šilalės rajono ligoninė	SAM		08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			35.294,12	2.647,06	2.647,06			30.000,00				
2.1.3.	Uždavinys. Padidinti regiono savivaldybių socialinio būsto fondą, pagerinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir išplėsti jų prieinamumą.																	
2.1.3.1	Priemonė: Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra																	
2.1.3.1.1	Savarankiško gyvenimo namų plėtra senyvo amžiaus asmenims ir (ar) asmenims su negalia Šventupio g. 21, Šiauduvoje, Šilalės r.	ŠRSA	SADM	Šiauduvos gyv.	08.1.2-CPVA-R-407	R			169.733,46	25.460,02				144.273,44	2016/02	2016/08	2016/12	2018/
2.1.3.1.2	Modernizuoti veikiančius socialinės globos namus Pagėgiuose, senyvo amžiaus asmenims, siekiant gerinti įstaigos infrastruktūrą.	PSA	SADM	Pagėgių miestas	08.1.1-CPVA-R-407	R			65.250,16	9.787,52				55.462,64	2016/02	2016/09	2017/01	2018/
2.1.3.1.3	Socialinių paslaugų įstaigos modernizavimas ir paslaugų plėtra Jurbarko mieste	VšĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“	SADM	Jurbarko miestas	08.1.2-CPVA-R-407	R			191.806,42	28.770,96				163.035,46	2016/02	2016/10	2017/02	2018/
2.1.3.1.4	Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Tauragės rajono savivaldybėje	TRSA	SADM	Tauragės rajonas	08.1.2-CPVA-R-407	R			265.152,31	39.772,85				225.379,46	2016/06	2017/02	2017/06	2018/
2.1.3.2	Priemonė: Socialinio būsto fondo plėtra																	
2.1.3.2.1	Dalies pastato, esančio Dariaus ir Girėno g. 19 A, Pajūrio mstl., Šilalės raj., pritaikymas socialinio būsto fondo plėtrai	ŠRSA	SADM	Pajūrio mstl.	08.1.2-CPVA-R-408	R			557.789,41	83.668,41				474.121,00	2016/02	2016/05	2016/08	2018/
2.1.3.2.2	Socialinio būsto fondo plėtra Pagėgių savivaldybėje	PSA	SADM	Pagėgių savivaldybė	08.1.2-CPVA-R-408	R			203.981,18	30.597,18				173.384,00	2016/	2016/	2016/	2018/
2.1.3.2.3	Socialinio būsto plėtra Jurbarko rajono savivaldybėje	JRSA	SADM	Jurbarko miestas	08.1.2-CPVA-R-408	R			297.848,24	44.677,24				253.171,00	2015/??	2016/??	2016/??	2019/
2.1.3.2.4	Socialinio būsto plėtra Tauragės rajono savivaldybėje	TRSA	SADM	Tauragės rajonas	08.1.2-CPVA-R-408	R			1.467.581,18	220.137,18				1.247.444,00	2016/02	2016/06	2016/08	2019/
2.2.	Tikslas. Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams.																	
2.2.1.	Uždavinys. Stiprinti regiono viešojo valdymo darbuotojų kompetenciją, didinti jų veiklos efektyvumą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.																	
2.2.1.1	Priemonė: Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse																	
2.2.1.1.1	Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Tauragės regiono savivaldybėse	PSA	VRM	Tauragės apskritis	10.1.3-ESFA-R-921	R			931.508,00	139.727,00				791.781,00	2016/09	2016/12	2017/03	2020/
3.1.	Tikslas. Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.																	
3.1.1.	Uždavinys. Plėsti, renovuoti ir modernizuoti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.																	
3.1.1.1	Priemonė: Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas																	
3.1.1.1.1	Geriamo vandens kokybės gerinimas Šilalės rajone (Kaltinėnuose)	UAB „Šilalės	AM	Šilalės rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			1.766.583,26	565.541,12				1.201.042,14	2016/02	2019/09	2016/12	2018/

		vandenys“																
3.1.1.1.2	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Pagėgių savivaldybėje (Natkiškiuose, Piktupėnuose)"	UAB Pagėgių komunalinis ūkis	AM	Pagėgių savivaldybė	05.3.2-APVA-R-014	R			700.935,09	239.221,78				461.713,31	2015/	2016/	2016/	2018/
3.1.1.1.3	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas Jurbarko mieste	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko miestas	05.3.2-APVA-R-014	R			1.057.000,00	528.500,00				528.500,00	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
3.1.1.1.4	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas Veliuonos miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			43.462,96	21.731,48				21.731,48	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
3.1.1.1.5	Geriamojo vandens tiekimo tinklų įrengimas Veliuonos miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			116.000,00	23.200,00				92.800,00	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
3.1.1.1.6	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Smalininkų miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			892.750,00	178.550,00				714.200,00	2015/??	2016/??	2016/??	2018/
3.1.1.1.7	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Tauragės rajone	UAB "Tauragės vandenys"	AM	Tauragės rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			3.296.967,79	750.000,00		670.737,26		1.876.230,53	2016/	2016/	2016 /2017	2018/
3.1.1.2	Priemonė: Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas																	
3.1.1.2.1	Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas Tauragės mieste	TRSA	AM	Tauragės rajonas	05.1.1-APVA-R-007	R			1.069.667,55	160.450,13				909.217,42	2015/12	2016/	2016/	2018/
3.1.2.	Uždavinys. Plėsti atliekų tvarkymo infrastruktūrą, mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį.																	
3.1.2.1	Priemonė: Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra																	
3.1.2.1.1	Tauragės regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra	TRATC	AM	Tauragės apskritis	05.2.1-APVA-R-008	R			2.800.256,02				420.038,40	2.380.217,62	2016/03	2016/07	2016/12	2018/
3.2.	Tikslas. Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.																	
3.2.1.	Uždavinys. Padidinti kraštovaizdžio planavimo, tvarkymo ir racionalaus naudojimo bei apsaugos efektyvumą.																	
3.2.1.1	Priemonė: Kraštovaizdžio apsauga																	
3.2.1.1.1	Užlenkio ežero pakrančių ir Panemunės miesto Pagėgių savivaldybėje kraštovaizdžio formavimas bei ekologinės būklės gerinimas	PSA	AM	Pagėgių savivaldybė	05.5.1-APVA-R-019	R			279.252,56	41.887,88				237.364,68	2016/03	2016/	2016/ 2018/	2018/ 2020/
3.2.1.1.2	Kultūrinio kraštovaizdžio paveldo tvarkymas ir kraštovaizdžio estetinio potencialo didinimas buvusioje K. Donelaičio gimnazijos teritorijoje Vilniaus g. 46., Pagėgiai	PSA	AM	Pagėgių savivaldybė	05.5.1-APVA-R-019	R			83.794,12	12.569,12				71.225,00	2016/03	2016/	2017/	2020/
3.2.1.1.3	Nenaudojamų valymo įrenginių likvidavimas Jurbarko mieste	JRSA	AM	Jurbako miestas	05.5.1-APVA-R-019	R			283.809,34	42.571,40				241.237,94	2016/03	2016/??	2016/??	2019/

3.2.1.1.4	Apleisto Jurbarko žvyro karjero pakrančių sutvarkymas	JRSA	AM	Jurbako miestas	05.5.1-APVA-R-019	R			250.000,00	37.500,00				212.500,00	2016/03	2017/??	2017/??	2019/
3.2.1.1.5	Smalininkų uosto šlaitų ir pylimų tvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R		rez.	296.511,85	44.476,78				252.035,07	2016/03	2017/??	2017/??	2019/
3.2.1.1.6	Jurbarko miesto ir rajono Nemuno upės pakrančių kraštovaizdžio tvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko miestas ir rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			440.401,90	66.060,28				374.341,62	2016/03	2017/??	2017/??	2019/
3.2.1.1.7	Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Tauragės mieste	TRSA	AM	Tauragės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			172.371,84	25.855,78				146.516,06	2016/03	2016/	2016 /2017	2018/
3.2.1.1.8	Kraštovaizdžio formavimas Šilalės mieste	ŠRSA	AM	Šilalės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			434.411,87	65.161,78				369.250,09	2016/03			
3.2.1.1.9	Bešeimininkių apleistų pastatų likvidavimas Šilalės r.	ŠRSA	AM	Šilalės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			68.235,29	10.235,29				58.000,00				
	Planas IŠ VISO (be rezervinių):								**40.354.487,58**	**6.022.356,45**	**627.964,33**	**670.737,26**	**621.813,46**	**32.397.172,22**				

*R – regiono projektas, V – valstybės projektas
** ITI – projektas, įgyvendinamas pagal integruotą teritorijos (-ų) vystymo programą;
*** rez. – rezervinis projektas.
**** Veiklų grupių kodai nurodyti REGIONŲ PLĖTROS PLANŲ RENGIMO METODIKOS 3 priedo 8 lentelėje
***** sudaromas pagal Veiksmų programos arba Kaimo plėtros programos kodavimo taisykles

Sutrumpinimų paaiškinimai:
AM - Aplinkos ministerija
LAKD - Lietuvos automobilių kelių direkcija
ITI – projektas, įgyvendinamas pagal integruotą teritorijos (-ų) vystymo programą
KM - Kultūros ministerija
SADM - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM - Sveikatos apsaugos ministerija
SM - Susisiekimo ministerija
ŠMM - Švietimo ir mokslo ministerija
ŠRS VSB - Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
VRM - Vidaus reikalų ministerija
TRATC - Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras
JRSA - Jurbarko rajono savivaldybės administracija
PSA - Pagėgių savivaldybės administracija
ŠRSA - Šilalės rajono savivaldybės administracija
TRSA - Tauragės rajono savivaldybės administracija

3 lentelė. Projektams priskirtos veiklų grupės.

Nr.	Projektas	Pareiškėjas	Ministerija	Įgyvendinimo teritorija	Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonė arba Kaimo plėtros programos priemonė (Nr.)	R/V*	ITI**	rez.***	Kodas ****	Pagrindinė veiklų grupė (pavadinimas)	Kodas (I)	Susijusi veiklų grupė (I) (pavadinimas)	Kodas (II)	Susijusi veiklų grupė (II) (pavadinimas)	Kodas (III)	Susijusi veiklų grupė (III) (pavadinimas)	Kodas (IV)	Susijusi veiklų grupė (IV) (pavadinimas)
1.1	**Tikslas. Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.**																	
1.1.1	**Uždavinys. Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.**																	
1.1.1.1	**Priemonė: Kaimo (1-6 tūkst. Gyventojų) gyvenamųjų vietovių atnaujinimas**																	
1.1.1.1.1	Šilalės rajono Kvėdarnos gyvenamosios vietovės atnaujinimas	ŠRSA	VRM	Kvėdarna	08.2.1-CPVA-R-908	R												
1.1.1.1.2	Skaudvilės miesto infrastruktūros sutvarkymas	TRSA	VRM	Skaudvilė	08.2.1-CPVA-R-908	R			29	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): visuomeninės, komercinės ir bendro naudojimo paskirties teritorijos	30	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): gyvenamosios paskirties teritorijos						
1.1.1.2	**Priemonė: Miestų kompleksinė plėtra**																	
1.1.1.2.1	Pagėgių miesto Turgaus aikštės įrengimas ir jos prieigų sutvarkymas	PSA	VRM	Pagėgiai	07.1.1-CPVA-R-905	R	ITI		29	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): visuomeninės, komercinės ir bendro naudojimo paskirties teritorijos								
1.1.1.2.2	Apleistos teritorijos už Kultūros centro Pagėgių mieste konversija ir pritaikymas rekreaciniams, poilsio ir sveikatinimo poreikiams	PSA	VRM	Pagėgiai	07.1.1-CPVA-R-905	R	ITI		28	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): rekreacinės teritorijos ir gamtinis karkasas								

1.1.1.3	**Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I**																		
1.1.1.3.1	Apleistos teritorijos buvusiame kariniame miestelyje viešųjų pastatų sutvarkymas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams	TRSA	VRM	Tauragės miestas	07.1.1-CPVA-V-902	V			34	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (pastatai ir statiniai): bendruomenės, nevyriausybini organizacijų veiklai pritaikomi pastatai								
1.1.1.4	**Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II**																		
1.1.1.4.1	Gyvenamųjų namų kvartalų kompleksinis sutvarkymas Jurbarko mieste	JRSA	VRM	Jurbarkas	07.1.1-CPVA-R-903	R	ITI												
1.1.2.	**Uždavinys. Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.**																		
1.1.2.1	**Priemonė: Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse**																		
1.2.	**Tikslas. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.**																		
1.2.1.	**Uždavinys. Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.**																		
1.2.1.1	**Priemonė: Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugos gerinimas**																		
1.2.1.1.1	Eismo saugumo priemonių diegimas Šilalės mieste ir rajono gyvenvietėse	ŠRSA	SM	Šilalės r.	06.2.1-TID-R-511	R													
1.2.1.1.2	Jaunimo ir Rambyno gatvių Pagėgiuose rekonstravimas, tobulinant važiuojamosios dalies dangą ir įrengiant apšvietimą	PSA	SM	Pagėgių miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		12	Vietinės reikšmės keliai ir gatvės (rekonstrukcija)									
1.2.1.1.3	Jurbarko miesto A.Giedraičio - Giedriaus g. rekonstravimas	JRSA	SM	Jurbarko miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI												
1.2.1.1.4	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko m. Lauko gatvės atkarpoje nuo Gedimino gatvės iki Sodų gatvės	JRSA	SM	Jurbarko miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI												
1.2.1.1.5	Tauragės miestų gatvių rekonstrukcija (Žemaitės ir Smėlynų g.)	TRSA	SM	Tauragės miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		12	Vietinės reikšmės keliai ir gatvės (rekonstrukcija)									
1.2.1.2	**Priemonė: Darnaus judumo priemonių diegimas**																		
1.2.1.2.1	Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste	TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-R-514	R	ITI		19	Darnaus judumo priemonės miestuose (pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūra, Park and Ride, Bike and Ride aikštelės, elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas ir kita)									
1.2.1.2.2	Tauragės miesto darnaus judumo plano parengimas	TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-V-513	V	ITI		50	Kita (nepriskirta kitoms grupėms)									
1.2.1.3	**Priemonė: Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra**																		

1.2.1.3.1	Pėsčiųjų ir dviračių tako Šilalės m. plėtra, įrengiant atkarpą, jungiančią Nepriklausomybės g. su Kapų g.	ŠRSA	SM	Šilalė	04.5.1-TID-R-516	R													
1.2.1.3.2	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas prie Jaunimo ir Rambyno gatvių Pagėgiuose	PSA	SM	Pagėgių miestas	04.5.1-TID-R-516	R	ITI		50	Kita (nepriskirta kitoms grupėms)									
1.2.1.3.3	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko miesto Lauko gatvės atkarpoje nuo Dariaus ir Girėno gatvės iki Gedimino gatvės	JRSA	SM	Jurbarko miestas	04.5.1-TID-R-516	R	ITI												
1.2.1.3.4	Pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas iki Norkaičių gyvenvietės	TRSA	SM	Tauragės rajonas	04.5.1-TID-R-516	R			41	Pėsčiųjų ir dviračių takai (ne miesto vietovėse)									
1.2.1.4	**Priemonė: Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas**																		
1.2.1.4.1	Jurbarko autobusų parko atnaujinimas	JRSA	SM	Jurbarko miestas	04.5.1-TID-R-518	R	ITI												
1.2.1.4.2	Tauragės miesto viešojo susisiekimo autoparko transporto priemonių atnaujinimas	UAB „Tauragės autobusų parkas“/ TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-R-518	R	ITI		10	Viešojo transporto priemonių įsigijimas									
1.2.1.4.3	Šilalės autobusų parko atnaujinimas	ŠRSA	SM	Šilalė	04.5.1-TID-R-518	R													
1.2.2.	**Uždavinys. Modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.**																		
1.2.2.1	**Priemonė: Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą**																		
1.2.2.1.1	Tauragės krašto muziejaus modernizavimas	TRSA	KM	Tauragės miestas	07.1.1-CPVA-R-305	R	ITI		33	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (pastatai ir statiniai): kultūros objektai									
1.2.2.1.2	Jurbarko kultūros centro modernizavimas	JRSA	KM	Jurbarko miestas	07.1.1-CPVA-R-305	R	ITI												
1.2.2.2	**Priemonė: Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus**																		
1.2.2.2.1	Pastatų komplekso, vad. Tauragės pilimi (adresu S. Dariaus ir S. Girėno g. 5, Tauragė; unikalus Nr. 1665), kompleksinis atnaujinimas (I etapas: kultūros paveldo savybių išsaugojimas ir pritaikymas bendruomeniniams poreikiams)	TRSA	KM	Tauragės miestas	05.4.1-CPVA-R-302	R	ITI		44	Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas									
1.2.2.2.2	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios komplekso aktualizavimas vietos bendruomenės poreikiams	ŠRSA	KM	Požerės k.	05.4.1-CPVA-R-302	R			44	Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas									
1.2.2.2.3	Buvusio Kristijono Donelaičio gimnazijos pastato Vilniaus g. 46, Pagėgiai, aktų salės ir vidaus laiptų paveldosaugos vertingųjų savybių sutvarkymas	PSA	KM	Pagėgiai	05.4.1-CPVA-R-302	R	ITI		44	Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas									
1.2.2.2.4	Jurbarko rajono Smalininkų kultūros centro aktualizavimas	JRSA	KM	Jurbarko rajonas	05.4.1-CPVA-R-302	R			44	Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas									
1.2.3.	**Uždavinys. Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos**																		

	plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą.																		
1.2.3.1	**Priemonė: Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra**																		
1.2.3.1.1	Savivaldybes jungiančių turizmo trąsų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione	JRSA	ŪM	Tauragės apskritis	05.4.1-LVPA-R-821	R				Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas									
2.1.	**Tikslas. Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.**																		
2.1.1.	**Uždavinys. Padidinti bendrojo ugdymo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio bei neformaliojo švietimo įstaigų tinklo efektyvumą, plėtoti vaikų ir jaunimo ugdymo galimybes ir prieinamumą.**																		
2.1.1.1	**Priemonė: Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas „Modernizuoti bendrojo ugdymo įstaigas ir aprūpinti jas gamtos, technologijų, menų ir kitų mokslų laboratorijų įranga“**																		
2.1.1.1.1	Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazijos pastato dalies patalpų modernizavimas ir aprūpinimas įranga	Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-724	R													
2.1.1.1.2	Mokyklo tinklo efektyvumo didinimas Pagėgių pradinėje mokykloje	PSA	ŠMM	Pagėgių miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			22	Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas									
2.1.1.1.3	Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos vidaus patalpų atnaujinimas ir pritaikymas ugdymui	JRSA	ŠMM	Jurbarko miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R													
2.1.1.1.4	Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas Tauragės Martyno Mažvydo progimnazijos modernizavimas	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			22	Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas									
2.1.1.2	**Priemonė: Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas „Plėtoti vaikų ir jauninimo neformaliojo ugdymo galimybes (ypač kaimo vietovėse)“**																		
2.1.1.2.1	Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas Pagėgių meno ir sporto mokykloje	PSA	ŠMM	Pagėgių miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			24	Neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimas									
2.1.1.2.2	Jurbarko Antano Sodeikos meno mokyklos atnaujinimas ir pritaikymas neformaliajam ugdymui	JRSA	ŠMM	Jurbarko miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			24	Neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimas									
2.1.1.2.3	Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybių plėtra Tauragės rajono Moksleivių kūrybos centre	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			24	Neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimas									
2.1.1.2.4	Šilalės meno mokyklos infrastruktūros tobulinimas plėtojant vaikų ir jaunimo neformaliojo ugdymo galimybes.	Šilalės meno mokykla	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-725	R			24	Neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimas									
2.1.1.2.5	Neformaliojo ugdymo galimybių plėtojimas Šilalės sporto mokykloje	Šilalės sporto mokykla	ŠMM	Kvėdarnos mstl.	09.1.3-CPVA-R-725	R			24	Neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimas									
2.1.1.3	**Priemonė: Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas**																		
2.1.1.3.1	Ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas Šilalės m.	ŠRSA	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-705	R			23	Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo įstaigų modernizavimas									

2.1.1.3.2	Priešmokyklinio ugdymo patalpų įrengimas Jurbarko rajono Eržvilko gimnazijoje	JRSA	ŠMM	Jurbarko rajonas	09.1.3-CPVA-R-705	R			23	Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo įstaigų modernizavimas									
2.1.1.3.3	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas, modernizuojant Tauragės vaikų reabilitacijos centro-mokyklos Pušelė“ ugdymo aplinką.	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-705	R			23	Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo įstaigų modernizavimas									
2.1.2.	**Uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, kelti paslaugų kokybę ir jų prieinamumą (ypač tikslinėms grupėms), diegti sveiko senėjimo procesą regione.**																		
2.1.2.1	**Priemonė: Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas**																		
2.1.2.1.1	Pagėgių Pirminės sveikatos priežiūros centro modernizavimas	PSA	SAM	Pagėgių miestas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			32	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (pastatai ir statiniai): sveikatinimo ir sporto objektai									
2.1.2.1.2	Gyventojų sveikatos priežiūros paslaugų gerinimas Jurbarko rajono PSPC	JRSA	SAM	Jurbarko miestas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R													
2.1.2.1.3	Sveikatos paslaugų plėtra Tauragės rajone	Tauragės PSPC	SAM	Tauragės rajonas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			47	Sveikatos paslaugų plėtra (ne infrastruktūra)									
2.1.2.1.4	Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas	ŠRS VSB	SAM	Šilalės raj.	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R													
2.1.2.1.5	Pirminės sveikatos priežiūros efektyvumo didinimas	VšĮ Šilalės PSPC	SAM	Šilalės raj.	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R													
2.1.2.1.6	Aplinkos pritaikymo neįgaliems žmonėms VšĮ Šilalės RL	VšĮ Šilalės rajono ligoninė	SAM		08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R													
2.1.3.	**Uždavinys. Padidinti regiono savivaldybių socialinio būsto fondą, pagerinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir išplėsti jų prieinamumą.**																		
2.1.3.1	**Priemonė: Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra**																		
2.1.3.1.1	Savarankiško gyvenimo namų plėtra senyvo amžiaus asmenims ir (ar) asmenims su negalia Šventupio g. 21, Šiauduvoje, Šilalės r.	ŠRSA	SADM	Šiauduvos gyv.	08.1.2-CPVA-R-407	R													
2.1.3.1.2	Modernizuoti veikiančius socialinės globos namus Pagėgiuose, senyvo amžiaus asmenims, siekiant gerinti įstaigos infrastruktūrą.	PSA	SADM	Pagėgių miestas	08.1.1-CPVA-R-407	R			27	Socialinių paslaugų infrastruktūra									
2.1.3.1.3	Socialinių paslaugų įstaigos modernizavimas ir paslaugų plėtra Jurbarko mieste	VšĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“	SADM	Jurbarko miestas	08.1.2-CPVA-R-407	R													
2.1.3.1.4	Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Tauragės rajono savivaldybėje	TRSA	SADM	Tauragės rajonas	08.1.2-CPVA-R-407	R			27	Socialinių paslaugų infrastruktūra									
2.1.3.2	**Priemonė: Socialinio būsto fondo plėtra**																		

2.1.3.2.1	Dalies pastato, esančio Dariaus ir Girėno g. 19 A, Pajūrio mstl., Šilalės raj., pritaikymas socialinio būsto fondo plėtrai	ŠRSA	SADM	Pajūrio mstl.	08.1.2-CPVA-R-408	R													
2.1.3.2.2	Socialinio būsto fondo plėtra Pagėgių savivaldybėje	PSA	SADM	Pagėgių savivaldybė	08.1.2-CPVA-R-408	R			26	Socialinio būsto įsigijimas									
2.1.3.2.3	Socialinio būsto plėtra Jurbarko rajono savivaldybėje	JRSA	SADM	Jurbarko miestas	08.1.2-CPVA-R-408	R													
2.1.3.2.4	Socialinio būsto plėtra Tauragės rajono savivaldybėje	TRSA	SADM	Tauragės rajonas	08.1.2-CPVA-R-408	R			26	Socialinio būsto įsigijimas	25	Socialinio būsto infrastruktūra (nauja statyba arba pritaikymas)							
2.2.	**Tikslas. Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams.**																		
2.2.1.	**Uždavinys. Stiprinti regiono viešojo valdymo darbuotojų kompetenciją, didinti jų veiklos efektyvumą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.**																		
2.2.1.1	**Priemonė: Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse**																		
2.2.1.1.1	Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Tauragės regiono savivaldybėse	PSA	VRM	Tauragės apskritis	10.1.3-ESFA-R-921	R			49	Viešojo valdymo tobulinimas									
3.1.	**Tikslas. Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.**																		
3.1.1.	**Uždavinys. Plėsti, renovuoti ir modernizuoti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.**																		
3.1.1.1	**Priemonė: Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas**																		
3.1.1.1.1	Geriamo vandens kokybės gerinimas Šilalės rajone (Kaltinėnuose)	UAB „Šilalės vandenys“	AM	Šilalės rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R				Vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir plėtra									
3.1.1.1.2	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Pagėgių savivaldybėje (Natkiškiuose, Piktupėnuose)"	UAB Pagėgių komunalinis ūkis	AM	Pagėgių savivaldybė	05.3.2-APVA-R-014	R			6	Vandentvarka (esamų geriamo vandens ir nuotekų tinklų modernizavimas)	7	Vandentvarka (naujų tinklų įrengimas)							
3.1.1.1.3	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas Jurbarko mieste	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko miestas	05.3.2-APVA-R-014	R													
3.1.1.1.4	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas Veliuonos miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R													
3.1.1.1.5	Geriamojo vandens tiekimo tinklų įrengimas Veliuonos miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R													
3.1.1.1.6	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Smalininkų miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R													

		vandenys “																
3.1.1.1.7	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Tauragės rajone	UAB "Tauragės vandenys "	AM	Tauragės rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			6	Vandentvarka (esamų geriamo vandens ir nuotekų tinklų modernizavimas)	7	Vandentvarka (naujų tinklų įrengimas)						
3.1.1.2	**Priemonė: Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas**																	
3.1.1.2.1	Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas Tauragės mieste	TRSA	AM	Tauragės rajonas	05.1.1-APVA-R-007	R			8	Lietaus nuotekų sistemų modernizavimas ir plėtra								
3.1.2.	**Uždavinys. Plėsti atliekų tvarkymo infrastruktūrą, mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį.**																	
3.1.2.1	**Priemonė: Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra**																	
3.1.2.1.1	Tauragės regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra	TRATC	AM	Tauragės apskritis	05.2.1-APVA-R-008	R			5	Atliekų tvarkymas (mažinimo, rūšiavimo ir perdirbimo skatinimo priemonės		Konteinerinių aikštelių įrengimas/rekonstrukcija ir AŽ (tame tarpe pakuočių atliekų) ir ŽA surinkimo ir kompostavimo konteinerių įsigijimas		Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas/rekonstrukcija/atnaujinimas ir (ar) jų pritaikymas atliekų paruošimui pakartotinai naudoti				
3.2.	**Tikslas. Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.**																	
3.2.1.	**Uždavinys. Padidinti kraštovaizdžio planavimo, tvarkymo ir racionalaus naudojimo bei apsaugos efektyvumą.**																	
3.2.1.1	**Priemonė: Kraštovaizdžio apsauga**																	
3.2.1.1.1	Užlenkio ežero pakrančių ir Panemunės miesto Pagėgių savivaldybėje kraštovaizdžio formavimas bei ekologinės būklės gerinimas	PSA	AM	Pagėgių savivaldybė	05.5.1-APVA-R-019	R			38	Kraštovaizdžio tvarkymas (kraštovaizdžio etalonai, pažeistos teritorijos ir pan.)								
3.2.1.1.2	Kultūrinio kraštovaizdžio paveldo tvarkymas ir kraštovaizdžio estetinio potencialo didinimas buvusioje K. Donelaičio gimnazijos teritorijoje Vilniaus g. 46., Pagėgiai	PSA	AM	Pagėgių savivaldybė	05.5.1-APVA-R-019	R			38	Kraštovaizdžio tvarkymas (kraštovaizdžio etalonai, pažeistos teritorijos ir pan.)								
3.2.1.1.3	Nenaudojamų valymo įrenginių likvidavimas Jurbarko mieste	JRSA	AM	Jurbarko miestas	05.5.1-APVA-R-019	R												
3.2.1.1.4	Apleisto Jurbarko žvyro karjero pakrančių sutvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko miestas	05.5.1-APVA-R-019	R												
3.2.1.1.5	Smalininkų uosto šlaitų ir pylimų tvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R		rez.										
3.2.1.1.6	Jurbarko miesto ir rajono Nemuno upės pakrančių kraštovaizdžio tvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko miestas ir rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R												
3.2.1.1.7	Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Tauragės mieste	TRSA	AM	Tauragės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			38	Kraštovaizdžio tvarkymas (kraštovaizdžio etalonai, pažeistos teritorijos ir pan.)								
3.2.1.1.8	Kraštovaizdžio formavimas Šilalės mieste	ŠRSA	AM	Šilalės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R												

3.2.1.1.9	Bešeimininkių apleistų pastatų likvidavimas Šilalės r.	ŠRSA	AM	Šilalės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R												

*R – regiono projektas, V – valstybės projektas
** ITI – projektas, įgyvendinamas pagal integruotą teritorijos (-ų) vystymo programą;
*** rez. – rezervinis projektas.
**** Veiklų grupių kodai nurodyti REGIONŲ PLĖTROS PLANŲ RENGIMO METODIKOS 3 priedo 8 lentelėje
***** sudaromas pagal Veiksmų programos arba Kaimo plėtros programos kodavimo taisykles

Sutrumpinimų paaiškinimai:
AM - Aplinkos ministerija
LAKD - Lietuvos automobilių kelių direkcija
ITI – projektas, įgyvendinamas pagal integruotą teritorijos (-ų) vystymo programą
KM - Kultūros ministerija
SADM - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM - Sveikatos apsaugos ministerija
SM - Susisiekimo ministerija
ŠMM - Švietimo ir mokslo ministerija
ŠRS VSB - Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
VRM - Vidaus reikalų ministerija
TRATC - Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras
JRSA - Jurbarko rajono savivaldybės administracija
PSA - Pagėgių savivaldybės administracija
ŠRSA - Šilalės rajono savivaldybės administracija
TRSA - Tauragės rajono savivaldybės administracija

4 lentelė. Projektams priskirti produkto vertinimo kriterijai.

Nr.	Projektas	Pareiškėjas	Ministerija	Įgyvendinimo teritorija	Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonė arba Kaimo plėtros programos priemonė (Nr.)	R/V*	ITI**	rez.***	Kodas (I)****	Produkto vertinimo kriterijus (I) (pavadinimas)	Siekiama reikšmė (I)	Kodas (II)	Produkto vertinimo kriterijus (II) (pavadinimas)	Siekiama reikšmė (II)	Kodas (III)	Produkto vertinimo kriterijus (III) (pavadinimas)	Siekiama reikšmė (III)	Kodas (IV)	Produkto vertinimo kriterijus (IV) (pavadinimas)	Siekiama reikšmė (IV)
1.1	**Tikslas. Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.**																			
1.1.1	**Uždavinys. Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.**																			
1.1.1.1	**Priemonė: Kaimo (1-6 tūkst. Gyventojų) gyvenamųjų vietovių atnaujinimas**																			
1.1.1.1.1	Šilalės rajono Kvėdarnos gyvenamosios vietovės atnaujinimas	ŠRSA	VRM	Kvėdarna	08.2.1-CPVA-R-908	R														
1.1.1.1.2	Skaudvilės miesto infrastruktūros sutvarkymas	TRSA	VRM	Skaudvilė	08.2.1-CPVA-R-908	R			P.S.364	Naujos atviros erdvės vietovėse nuo 1 iki 6 tūkst. gyv. (išskyrus savivaldybių centrus) (m2)										
1.1.1.2	**Priemonė: Miestų kompleksinė plėtra**																			
1.1.1.2.1	Pagėgių miesto Turgaus aikštės įrengimas ir jos prieigų sutvarkymas	PSA	VRM	Pagėgiai	07.1.1-CPVA-R-905	R	ITI		P.B.239	atnaujinti viešieji arba komerciniai pastatai miestų vietovėse	5000									
1.1.1.2.2	Apleistos teritorijos už Kultūros centro Pagėgių mieste konversija ir pritaikymas rekreaciniams, poilsio ir sveikatinimo poreikiams	PSA	VRM	Pagėgiai	07.1.1-CPVA-R-905	R	ITI		P.B.238	sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų	17000									

										vietovėse pastatyti arba										
1.1.1.3	**Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I**																				
1.1.1.3.1	Apleistos teritorijos buvusiame kariniame miestelyje viešųjų pastatų sutvarkymas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams	TRSA	VRM	Tauragės miestas	07.1.1-CPVA-V-902	V			P.B.239	Pastatyti arba atnaujinti viešieji arba komerciniai pastatai miestų vietovėse (m2)										
1.1.1.4	**Priemonė: Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II**																				
1.1.1.4.1	Gyvenamųjų namų kvartalų kompleksinis sutvarkymas Jurbarko mieste	JRSA	VRM	Jurbarkas	07.1.1-CPVA-R-903	R	ITI		P.B.238	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse (m2)										
1.1.2.	**Uždavinys. Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.**																				
1.1.2.1	**Priemonė: Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse**																				
1.2.	**Tikslas. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.**																				
1.2.1.	**Uždavinys. Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.**																				
1.2.1.1	**Priemonė: Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugos gerinimas**																				
1.2.1.1.1	Eismo saugumo priemonių diegimas Šilalės mieste ir rajono gyvenvietėse	ŠRSA	SM	Šilalės r.	06.2.1-TID-R-511	R			P.S.342	Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės										
1.2.1.1.2	Jaunimo ir Rambyno gatvių Pagėgiuose rekonstravimas, tobulinant važiuojamosios dalies dangą ir įrengiant apšvietimą	PSA	SM	Pagėgių miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		P.B.214	„Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis“	0,51									

1.2.1.1.3	Jurbarko miesto A.Giedraičio - Giedriaus g. rekonstravimas	JRSA	SM	Jurbarko miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		P.B.214	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis (km)	1,38										
1.2.1.1.4	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko m. Lauko gatvės atkarpoje nuo Gedimino gatvės iki Sodų gatvės	JRSA	SM	Jurbarko miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		P.S.321	Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis	1,09										
1.2.1.1.5	Tauragės miestų gatvių rekonstrukcija (Žemaitės ir Smėlynų g.)	TRSA	SM	Tauragės miestas	06.2.1-TID-R-511	R	ITI		P.B.214	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis (km)	0,9										
1.2.1.2	**Priemonė: Darnaus judumo priemonių diegimas**																				
1.2.1.2.1	Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste	TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-R-514	R	ITI		P.S.323	Įgyvendintos darnaus judumo priemonės (vnt.)											
1.2.1.2.2	Tauragės miesto darnaus judumo plano parengimas	TRSA	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-V-513	V	ITI		P.N.507	Parengti darnaus judumo mieste planai	1										
1.2.1.3	**Priemonė: Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra**																				
1.2.1.3.1	Pėsčiųjų ir dviračių tako Šilalės m. plėtra, įrengiant atkarpą, jungiančią Nepriklausomybės g. su Kapų g.	ŠRSA	SM	Šilalė	04.5.1-TID-R-516	R			P.S.321	Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis	0,4										
1.2.1.3.2	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas prie Jaunimo ir Rambyno gatvių Pagėgiuose	PSA	SM	Pagėgių miestas	04.5.1-TID-R-516	R	ITI		P.S.321	Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgi	0,51										
1.2.1.3.3	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko miesto Lauko gatvės atkarpoje nuo Dariaus ir Girėno gatvės iki Gedimino gatvės	JRSA	SM	Jurbarko miestas	04.5.1-TID-R-516	R	ITI		P.S.321	Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis	0,575										
1.2.1.3.4	Pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas iki Norkaičių gyvenvietės	TRSA	SM	Tauragės rajonas	04.5.1-TID-R-516	R			P.S.321	Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis	2										
1.2.1.4	**Priemonė: Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas**																				
1.2.1.4.1	Jurbarko autobusų parko atnaujinimas	JRSA	SM	Jurbarko miestas	04.5.1-TID-R-518	R	ITI		P.S.325	Įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės	2										
1.2.1.4.2	Tauragės miesto viešojo susisiekimo autoparko transporto priemonių atnaujinimas	UAB "Tauragės autobu	SM	Tauragės miestas	04.5.1-TID-R-518	R	ITI		P.S.325	Įsigytos naujos ekologiškos viešojo	3										

		sų parkas" / TRSA								transporto priemonės										
1.2.1.4.3	Šilalės autobusų parko atnaujinimas	Šilalės rajono savivaldybės administracija	SM	Šilalė	04.5.1-TID-R-518	R														
1.2.2.	**Uždavinys. Modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.**																			
1.2.2.1	**Priemonė: Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą**																			
1.2.2.1.1	Tauragės krašto muziejaus modernizavimas	Tauragės rajono savivaldybės administracija (TRSA)	KM	Tauragės miestas	07.1.1-CPVA-R-305	R	ITI		P.N304	Modernizuoti kultūros infrastruktūros objektai (vnt.)	1									
1.2.2.1.2	Jurbarko kultūros centro modernizavimas	JRSA	KM	Jurbarko miestas	07.1.1-CPVA-R-305	R	ITI		P.N.304	Modernizuoti kultūros infrastruktūros objektai (vnt.)	1									
1.2.2.2	**Priemonė: Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus**																			
1.2.2.2.1	Pastatų komplekso, vad. Tauragės pilimi (adresu S. Dariaus ir S. Girėno g. 5, Tauragė; unikalus Nr. 1665), kompleksinis atnaujinimas (I etapas: kultūros paveldo savybių išsaugojimas ir pritaikymas bendruomeniniams poreikiams)	TRSA	KM	Tauragės miestas	05.4.1-CPVA-R-302	R	ITI		P.S.335	Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos (vnt.)	1	P.B.209	Numatomo apsilankymų remiamuose kultūros ir gamtos paveldo objektuose bei turistų traukos vietose skaičiaus padidėjimas (apsilankyma i per metus)	7600							
1.2.2.2.2	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios komplekso	ŠRSA	KM	Požerės k.	05.4.1-CPVA-R-302	R			P.S.335	Kultūros paveldo objektų	1									

	aktualizavimas vietos bendruomenės poreikiams									sutvarkymas ir pritaikymas										
1.2.2.2.3	Buvusio Kristijono Donelaičio gimnazijos pastato Vilniaus g. 46, Pagėgiai, aktų salės ir vidaus laiptų paveldosaugos vertingųjų savybių sutvarkymas	PSA	KM	Pagėgiai	05.4.1-CPVA-R-302	R	ITI		P.S.335	Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos (vnt.)	1	P.B.209	Numatomo apsilankymų remiamuose kultūros ir gamtos paveldo objektuose bei turistų traukos vietose skaičiaus padidėjimas (apsilankyma i per metus)							
1.2.2.2.4	Jurbarko rajono Smalininkų kultūros centro aktualizavimas	JRSA	KM	Jurbarko rajonas	05.4.1-CPVA-R-302	R			P.S.335	Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos (vnt.)	1									
1.2.3.	**Uždavinys. Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą.**																			
1.2.3.1	**Priemonė: Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra**																			
1.2.3.1.1	Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione	JRSA	ŪM	Tauragės apskritis	05.4.1-LVPA-R-821	R			P.N.817	Įrengti ženklinimo infrastruktūros objektai	80									
2.1.	**Tikslas. Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.**																			
2.1.1.	**Uždavinys. Padidinti bendrojo ugdymo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio bei neformaliojo švietimo įstaigų tinklo efektyvumą, plėtoti vaikų ir jaunimo ugdymo galimybes ir prieinamumą.**																			

2.1.1.1	**Priemonė: Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas „Modernizuoti bendrojo ugdymo įstaigas ir aprūpinti jas gamtos, technologijų, menų ir kitų mokslų laboratorijų įranga“**																				
2.1.1.1.1	Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazijos pastato dalies patalpų modernizavimas ir aprūpinimas įranga	Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-724	R			P.S.379	Švietimo ir kitų švietimo teikėjų įstaigos, kuriose pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurta ar atnaujinta ne mažiau nei viena edukacinė erdvė (skaičius)	1										
2.1.1.1.2	Mokyklo tinklo efektyvumo didinimas Pagėgių pradinėje mokykloje	PSA	ŠMM	Pagėgių miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			R.S 381	Bendrojo ugdymo mokinių, kurie mokosi bent už 289 tūkst. eurų pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintose įstaigose, dalis.											
2.1.1.1.3	Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos vidaus patalpų atnaujinimas ir pritaikymas ugdymui	JRSA	ŠMM	Jurbarko miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			P.N.722	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos bendrojo ugdymo mokyklos (skaičius)	1										
2.1.1.1.4	Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas Tauragės Martyno Mažvydo progimnazijos modernizavimas	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-724	R			P.N.722	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos bendrojo ugdymo mokyklos (skaičius)	1										
2.1.1.2	**Priemonė: Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas „Plėtoti vaikų ir jauninimo neformaliojo ugdymo galimybes (ypač kaimo vietovėse)“**																				
2.1.1.2.1	Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas Pagėgių meno ir sporto mokykloje	PSA	ŠMM	Pagėgių miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			R.N.708	Neformaliojo ugdymo paslaugomis mokykloje ir kitur vaikų dalis											

2.1.1.2.2	Jurbarko Antano Sodeikos meno mokyklos atnaujinimas ir pritaikymas neformaliajam ugdymui	JRSA	ŠMM	Jurbarko miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			P.N.723	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos neformaliojo ugdymo mokyklos (skaičius)	1										
2.1.1.2.3	Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybių plėtra Tauragės rajono Moksleivių kūrybos centre	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-725	R			P.N.723	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos neformaliojo ugdymo mokyklos (skaičius)	1										
2.1.1.2.4	Šilalės meno mokyklos infrastruktūros tobulinimas plėtojant vaikų ir jaunimo neformaliojo ugdymo galimybes.	Šilalės meno mokykla	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-725	R															
2.1.1.2.5	Neformaliojo ugdymo galimybių plėtojimas Šilalės sporto mokykloje	Šilalės sporto mokykla	ŠMM	Kvėdarnos mstl.	09.1.3-CPVA-R-725	R															
2.1.1.3	**Priemonė: Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas**																				
2.1.1.3.1	Ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas Šilalės m.	ŠRSA	ŠMM	Šilalės m.	09.1.3-CPVA-R-705	R			P.S.380	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurtos naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vietos	70										
2.1.1.3.2	Priešmokyklinio ugdymo patalpų įrengimas Jurbarko rajono Eržvilko gimnazijoje	JRSA	ŠMM	Jurbarko rajonas	09.1.3-CPVA-R-705	R			P.S.380	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurtos naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vietos											
2.1.1.3.3	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas, modernizuojant Tauragės vaikų reabilitacijos centro-mokyklos Pušelė“ ugdymo aplinką.	TRSA	ŠMM	Tauragės miestas	09.1.3-CPVA-R-705	R			P.N.717	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokyklos	1										
2.1.2.	**Uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, kelti paslaugų kokybę ir jų prieinamumą (ypač tikslinėms**																				

	grupėms), diegti sveiko senėjimo procesą regione.																			
2.1.2.1	**Priemonė: Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas**																			
2.1.2.1.1	Pagėgių Pirminės sveikatos priežiūros centro modernizavimas	PSA	SAM	Pagėgių miestas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			P.N.656	„Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių kompleksines slaugos paslaugas, skaičius“	1									
2.1.2.1.2	Gyventojų sveikatos priežiūros paslaugų gerinimas Jurbarko rajono PSPC	JRSA	SAM	Jurbarko miestas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			P.B.236	Gyventojai, turintys galimybę pasinaudoti pagerintomis sveikatos priežiūros paslaugomis (asmenys)										
2.1.2.1.3	Sveikatos paslaugų plėtra Tauragės rajone	Tauragės PSPC	SAM	Tauragės rajonas	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R			P.S.363	Viešąsias sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose modernizuota paslaugų teikimo infrastruktūra (skaičius)	1	P.B.236	Gyventojai, turintys galimybę pasinaudoti pagerintomis sveikatos priežiūros paslaugomis (asmenys)							
2.1.2.1.4	Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas	Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	SAM	Šilalės raj.	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R														
2.1.2.1.5	Pirminės sveikatos priežiūros efektyvumo didinimas	VšĮ Šilalės PSPC	SAM	Šilalės raj.	08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R														
2.1.2.1.6	Aplinkos pritaikymo neįgaliems žmonėms VšĮ Šilalės RL	VšĮ Šilalės rajono	SAM		08.1.3-CPVA-R-609/08.4.2-ESFA-R-626	R														

		ligoninė																			
2.1.3.	**Uždavinys. Padidinti regiono savivaldybių socialinio būsto fondą, pagerinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir išplėsti jų prieinamumą.**																				
2.1.3.1	**Priemonė: Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra**																				
2.1.3.1.1	Savarankiško gyvenimo namų plėtra senyvo amžiaus asmenims ir (ar) asmenims su negalia Šventupio g. 21, Šiauduvoje, Šilalės r.	ŠRSA	SADM	Šiauduvos gyv.	08.1.2-CPVA-R-407	R			P.S.361	Investicijas gavę socialinių paslaugų infrastruktūros objektai (vnt.)	1										
2.1.3.1.2	Modernizuoti veikiančius socialinės globos namus Pagėgiuose, senyvo amžiaus asmenims, siekiant gerinti įstaigos infrastruktūrą.	PSA	SADM	Pagėgių miestas	08.1.1-CPVA-R-407	R			P.S.361	„Investicijas gavę socialinių paslaugų infrastruktūros objektai“	1										
2.1.3.1.3	Socialinių paslaugų įstaigos modernizavimas ir paslaugų plėtra Jurbarko mieste	VšĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“	SADM	Jurbarko miestas	08.1.2-CPVA-R-407	R			P.S.361	Investicijas gavę socialinių paslaugų infrastruktūros objektai (vnt.)	1										
2.1.3.1.4	Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Tauragės rajono savivaldybėje	TRSA	SADM	Tauragės rajonas	08.1.2-CPVA-R-407	R			P.S.361	Investicijas gavę socialinių paslaugų infrastruktūros objektai (vnt.)	1										
2.1.3.2	**Priemonė: Socialinio būsto fondo plėtra**																				
2.1.3.2.1	Dalies pastato, esančio Dariaus ir Girėno g. 19 A, Pajūrio mstl., Šilalės raj., pritaikymas socialinio būsto fondo plėtrai	ŠRSA	SADM	Pajūrio mstl.	08.1.2-CPVA-R-408	R			P.S.362	Naujai įrengtų ar įsigytų socialinių būstų skaičius	12										
2.1.3.2.2	Socialinio būsto fondo plėtra Pagėgių savivaldybėje	PSA	SADM	Pagėgių savivaldybė	08.1.2-CPVA-R-408	R			P.S.362	Naujai įrengtų ar įsigytų socialinių būstų skaičius	5										
2.1.3.2.3	Socialinio būsto plėtra Jurbarko rajono savivaldybėje	JRSA	SADM	Jurbarko miestas	08.1.2-CPVA-R-408	R			P.S.362	Naujai įrengti ar įsigyti socialiniai būstai (vnt.)	7										
2.1.3.2.4	Socialinio būsto plėtra Tauragės rajono savivaldybėje	TRSA	SADM	Tauragės rajonas	08.1.2-CPVA-R-408	R			P.S.362	naujai įrengtų ar įsigytų socialinių būstų skaičius	29										

2.2.	**Tikslas. Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams.**																			
2.2.1.	**Uždavinys. Stiprinti regiono viešojo valdymo darbuotojų kompetenciją, didinti jų veiklos efektyvumą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.**																			
2.2.1.1	**Priemonė: Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse**																			
2.2.1.1.1	Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Tauragės regiono savivaldybėse	PSA	VRM	Tauragės apskritis	10.1.3-ESFA-R-921	R			P.S.416	Skaičius (darbuotojai)	40	P.S.415	Skaičius (savivaldybės)	4						
3.1.	**Tikslas. Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.**																			
3.1.1.	**Uždavinys. Plėsti, renovuoti ir modernizuoti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.**																			
3.1.1.1	**Priemonė: Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas**																			
3.1.1.1.1	Geriamo vandens kokybės gerinimas Šilalės rajone (Kaltinėnuose)	UAB „Šilalės vandenys“	AM	Šilalės rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			P.S.333	Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	2	P.N.050	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos naujai pastatytais geriamojo vandens tiekimo tinklais (skaičius)	300	P.N.053	Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais nuotekų surinkimo tinklais (GE)	300	P.N.054	Gyventojai, kuriems teikiamos nuotekų valymo paslaugos naujai pastatytais ir (arba) rekonstruotais nuotekų valymo įrenginiais (GE)	300
3.1.1.1.2	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Pagėgių savivaldybėje (Natkiškiuose, Piktupėnuose)"	UAB Pagėgių komunalinis ūkis	AM	Pagėgių savivaldybė	05.3.2-APVA-R-014	R			P.N.050	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos naujai pastatytais geriamojo vandens tiekimo tinklais		P.N.053	Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais nuotekų surinkimo tinklais		P.N.053	Gyventojai, kuriems teikiamos nuotekų valymo paslaugos naujai pastatytais ir (arba) rekonstruotais nuotekų				

																valymo įrenginiai				
3.1.1.1.3	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas Jurbarko mieste	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko miestas	05.3.2-APVA-R-014	R			P.N.051	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos iš naujai pastatytų ir (arba) rekonstruotų geriamojo vandens gerinimo įrenginių (skaičius)	9000									
3.1.1.1.4	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas Veliuonos miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			P.N.052	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos iš naujai pastatytų ir (arba) rekonstruotų geriamojo vandens gerinimo įrenginių (skaičius)	430									
3.1.1.1.5	Geriamojo vandens tiekimo tinklų įrengimas Veliuonos miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			P.N.059	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos naujai pastatytais geriamojo vandens tiekimo tinklais (skaičius)	430									
3.1.1.1.6	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Smalininkų miestelyje, Jurbarko rajone	UAB „Jurbarko vandenys“	AM	Jurbarko rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			P.N.050	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos naujai pastatytais geriamojo vandens	20	P.N.053	Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais nuotekų surinkimo tinklais (GE)	80						

										tiekimo tinklais (skaičius)									
3.1.1.1.7	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Tauragės rajone	UAB "Tauragės vandenys"	AM	Tauragės rajonas	05.3.2-APVA-R-014	R			P.S.333	Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	17,9	P.N.059	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos naujai pastatytais geriamojo vandens tiekimo tinklais (skaičius)	18	P.N.051	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos iš naujai pastatytų ir (arba) rekonstruotų geriamojo vandens gerinimo įrenginių (skaičius)		P.N.054	Gyventojai, kuriems teikiamos nuotekų valymo paslaugos naujai pastatytais ir (arba) rekonstruotais nuotekų valymo įrenginiais (GE)	781
3.1.1.2	**Priemonė: Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas**																			
3.1.1.2.1	Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas Tauragės mieste	TRSA	AM	Tauragės rajonas	05.1.1-APVA-R-007	R			P.S.328	Lietaus nuotėkio plotas, iš kurio surenkamam paviršiniam (lietaus) vandeniui tvarkyti, įrengta ir (ar) rekonstruota infrastruktūra (ha)	63									
3.1.2.	**Uždavinys. Plėsti atliekų tvarkymo infrastruktūrą, mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį.**																			
3.1.2.1	**Priemonė: Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra**																			
3.1.2.1.1	Tauragės regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra	TRATC	AM	Tauragės apskritis	05.2.1-APVA-R-008	R			P.S.329	Sukurti /pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai	5100	R.S.324	Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis	35						
3.2.	**Tikslas. Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.**																			
3.2.1.	**Uždavinys. Padidinti kraštovaizdžio planavimo, tvarkymo ir racionalaus**																			

	naudojimo bei apsaugos efektyvumą.																			
3.2.1.1	**Priemonė: Kraštovaizdžio apsauga**																			
3.2.1.1.1	Užlenkio ežero pakrančių ir Panemunės miesto Pagėgių savivaldybėje kraštovaizdžio formavimas bei ekologinės būklės gerinimas	PSA	AM	Pagėgių savivaldybė	05.5.1-APVA-R-019	R			P.N.091	Teritorijų, kuriose įgyvendintos kraštovaizdžio formavimo priemonės (plotas)	3									
3.2.1.1.2	Kultūrinio kraštovaizdžio paveldo tvarkymas ir kraštovaizdžio estetinio potencialo didinimas buvusioje K. Donelaičio gimnazijos teritorijoje Vilniaus g. 46., Pagėgiai	PSA	AM	Pagėgių savivaldybė	05.5.1-APVA-R-019	R			P.S.338	Išsaugoti, sutvarkyti ar atkurti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealai (skaičius)	1	P.N.091	Teritorijų, kuriose įgyvendintos kraštovaizdžio formavimo priemonės (plotas)	1,63						
3.2.1.1.3	Nenaudojamų valymo įrenginių likvidavimas Jurbarko mieste	JRSA	AM	Jurbarko miestas	05.5.1-APVA-R-019	R			P.N.093	Likviduoti kraštovaizdį darkantys bešeimininkiai apleisti statiniai ir įrenginiai (skaičius)	1									
3.2.1.1.4	Apleisto Jurbarko žvyro karjero pakrančių sutvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko miestas	05.5.1-APVA-R-019	R			P.N.091	Teritorijų, kuriose įgyvendintos kraštovaizdžio formavimo priemonės (plotas)										
3.2.1.1.5	Smalininkų uosto šlaitų ir pylimų tvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R		rez.	P.S.338	Išsaugoti, sutvarkyti ar atkurti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealai (skaičius)	1									
3.2.1.1.6	Jurbarko miesto ir rajono Nemuno upės pakrančių kraštovaizdžio tvarkymas	JRSA	AM	Jurbarko miestas ir rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			P.N.091	Teritorijų, kuriose įgyvendintos kraštovaizdžio formavimo priemonės (plotas)										
3.2.1.1.7	Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Tauragės mieste	TRSA	AM	Tauragės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R			P.N.091	Teritorijų, kuriose įgyvendintos	2									

										kraštovaizdžio formavimo priemonės (plotas)										
3.2.1.1.8	Kraštovaizdžio formavimas Šilalės mieste	ŠRSA	AM	Šilalės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R														
3.2.1.1.9	Bešeimininkių apleistų pastatų likvidavimas Šilalės r.	ŠRSA	AM	Šilalės rajonas	05.5.1-APVA-R-019	R														

*R – regiono projektas, V – valstybės projektas
** ITI – projektas, įgyvendinamas pagal integruotą teritorijos (-ų) vystymo programą;
*** rez. – rezervinis projektas.
**** Veiklų grupių kodai nurodyti REGIONŲ PLĖTROS PLANŲ RENGIMO METODIKOS 3 priedo 8 lentelėje
***** sudaromas pagal Veiksmų programos arba Kaimo plėtros programos kodavimo taisykles

Sutrumpinimų paaiškinimai:
AM - Aplinkos ministerija
LAKD - Lietuvos automobilių kelių direkcija
ITI – projektas, įgyvendinamas pagal integruotą teritorijos (-ų) vystymo programą
KM - Kultūros ministerija
SADM - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM - Sveikatos apsaugos ministerija
SM - Susisiekimo ministerija
ŠMM - Švietimo ir mokslo ministerija
ŠRS VSB - Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
VRM - Vidaus reikalų ministerija
TRATC - Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras
JRSA - Jurbarko rajono savivaldybės administracija
PSA - Pagėgių savivaldybės administracija
ŠRSA - Šilalės rajono savivaldybės administracija
TRSA - Tauragės rajono savivaldybės administracija

5 lentelė. Numatomų sukurti produktų (siektinų produkto vertinimo kriterijų reikšmių) suvestinė.

Kodas	**Produkto vertinimo kriterijus (pavadinimas)**	**Siekiama reikšmė** *(projektams priskirtų kriterijų reikšmių suma)*
P.N.817	Įrengti ženklinimo infrastruktūros objektai	80
P.N.304	Modernizuoti kultūros infrastruktūros objektai (vnt.)	1
P.S.335	Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos (vnt.)	4
P.B.209	Numatomo apsilankymų remiamuose kultūros ir gamtos paveldo objektuose bei turistų traukos vietose skaičiaus padidėjimas (apsilankymai per metus)	7600
P.B.235	Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas (skaičius)	0
P.S.379	Švietimo ir kitų švietimo teikėjų įstaigos, kuriose pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurta ar atnaujinta ne mažiau nei viena edukacinė erdvė (skaičius)	1
P.N.722	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos bendrojo ugdymo mokyklos (skaičius)	2
P.B.235	Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas (skaičius)	0
P.S.379	Švietimo ir kitų švietimo teikėjų įstaigos, kuriose pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurta ar atnaujinta ne mažiau nei viena edukacinė erdvė (skaičius)	1
P.N.723	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos neformaliojo ugdymo mokyklos (skaičius)	2
P.B.235	Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas (skaičius)	0
P.S.379	Švietimo ir kitų švietimo teikėjų įstaigos, kuriose pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurta ar atnaujinta ne mažiau nei viena edukacinė erdvė	1
P.S.380	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurtos naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vietos	70
P.N.717	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokyklos	1
P.S.333	Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	19,9
P.N.059	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos naujai pastatytais geriamojo vandens tiekimo tinklais (skaičius)	448

P.N.051	Gyventojai, kuriems teikiamos vandens tiekimo paslaugos iš naujai pastatytų ir (arba) rekonstruotų geriamojo vandens gerinimo įrenginių (skaičius)	9000
P.N.053	Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais nuotekų surinkimo tinklais (GE)	380
P.N.054	Gyventojai, kuriems teikiamos nuotekų valymo paslaugos naujai pastatytais ir (arba) rekonstruotais nuotekų valymo įrenginiais (GE)	1081
P.N.028	Inventorizuota neapskaityto paviršinių nuotekų nuotakyno dalis (proc.)	0
P.S.328	Lietaus nuotėkio plotas, iš kurio surenkamam paviršiniam (lietaus) vandeniui tvarkyti, įrengta ir (ar) rekonstruota infrastruktūra (ha)	63
P.S.338	Išsaugoti, sutvarkyti ar atkurti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealai (skaičius)	2
P.N.091	Teritorijų, kuriose įgyvendintos kraštovaizdžio formavimo priemonės (plotas)	6,63
P.N.092	Kraštovaizdžio ir (ar) gamtinio karkaso formavimo aspektais pakeisti ar pakoreguoti savivaldybių ar jų dalių bendrieji planai (skaičius)	0
P.N.093	Likviduoti kraštovaizdį darkatntys bešeimininkiai apleisti statiniai ir įrenginiai (skaičius)	1
P.S.329	Sukurti/pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai (t /m)	5100
P.S.361	Investicijas gavę socialinių paslaugų infrastruktūros objektai (vnt.)	4
P.S.362	Naujai įrengti ar įsigyti socialiniai būstai (vnt.)	53
P.S.363	Viešąsias sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose modernizuota paslaugų teikimo infrastruktūra (skaičius)	1
P.B.236	Gyventojai, turintys galimybę pasinaudoti pagerintomis sveikatos priežiūros paslaugomis (asmenys)	0
P.S.371	Savivaldybės, kuriose įdiegti inovatyvūs viešųjų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modeliai, pagerinantys sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms (skaičius)	0
P.S.342	Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės	0
P.B.214	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis (km)	2,28
P.N.508	Bendras naujai nutiestų kelių ilgis	0
P.S.323	Įgyvendintos darnaus judumo priemonės (vnt.)	0
P.S.321	Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis (km)	4,575
P.S.322	Rekonstruotų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis (km)	0
P.S.325	Įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės	5

P.S.416	Viešojo valdymo institucijų darbuotojai, kurie dalyvavo pagal veiksmų programą ESF lėšomis vykdytose veiklose, skirtose stiprinti teikiamų paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybės gerinimui reikalingas kompetencijas	40
P.S.415	Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemones	4
P.S.364	Naujos atviros erdvės vietovėse nuo 1 iki 6 tūkst. gyv. (išskyrus savivaldybių centrus) (m^2)	0
P.S.365	Atnaujinti ir pritaikyti naujai paskirčiai pastatai ir statiniai kaimo vietovėse (M2)	0
P.B.238	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse (m2)	17000
P.B.239	Pastatyti arba atnaujinti viešieji arba komerciniai pastatai miestų vietovėse (m2)	5000
P.B.238	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse	17000
P.B.238	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse (m2)	17000

6 lentelė. Lėšų paskirstymas pagal Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemones (tūkst. Lt) (numatomos sudaryti projektų finansavimo sutartys, pamečiui).

	Metai:	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Iš viso:**
Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonė (Nr.)	**Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonės pavadinimas**								
05.4.1-LVPA-R-821	Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra								**396,89**
07.1.1-CPVA-R-305	Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą			345,90	346,00				**691,90**
05.4.1-CPVA-R-302	Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus								**1.030,28**
09.1.3-CPVA-R-724	Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas								**1.739,46**
09.1.3-CPVA-R-725	Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas								**611,10**
09.1.3-CPVA-R-705	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas			190,78	457,87	693,25	0,00	69,87	**830,45**
05.3.2-APVA-R-014	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas			4.896,22					**4.896,22**
05.1.1-APVA-R-007	Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas			909,22					**909,22**
05.5.1-APVA-R-019	Kraštovaizdžio apsauga			978,45			526,86		**1.505,30**
05.2.1-APVA-R-008	Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra			2.380,22					**2.380,22**
08.1.2-CPVA-R-407	Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra			588,15					**588,15**
08.1.2-CPVA-R-408	Socialinio būsto fondo plėtra			2.148,12					**2.148,12**
08.1.3-CPVA-R-609/ 08.4.2-ESFA-R-626	Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas								**1.737,72**
06.2.1-TID-R-511	Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugos gerinimas			303,04	757,59	909,11	606,07	454,56	**3.030,36**
04.5.1-TID-R-514	Darnaus judumo priemonių diegimas								**1.086,00**
04.5.1-TID-R-516	Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra								**309,00**
04.5.1-TID-R-518	Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas								**680,00**
10.1.3-ESFA-R-921	Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse								**791,78**
7.2	Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse								**3.320,00**
08.2.1-CPVA-R-908	Kaimų (1-6 tūkst. gyventojų) gyvenamųjų vietovių atnaujinimas			1.586,97					**1.586,97**

07.1.1-CPVA-R-905	Miestų kompleksinė plėtra		77,99	233,98	233,98	77,99	77,99	77,99	**779,92**
07.1.1-CPVA-V-902	Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I			870,00					**870,00**
07.1.1-CPVA-R-903	Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II		39,25	353,26					**392,51**

7 lentelė. Lėšų paskirstymas pagal Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemones (tūkst. Lt) (numatomos sudaryti projektų finansavimo sutartys, kaupiamuoju būdu).

	Metai:	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Iš viso:**
Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonė (Nr.)	**Veiksmų programos įgyvendinimo plano priemonės pavadinimas**								
05.4.1-LVPA-R-821	Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra								**396,89**
07.1.1-CPVA-R-305	Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą			345,90	691,90				**691,90**
05.4.1-CPVA-R-302	Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus								**1.030,28**
09.1.3-CPVA-R-724	Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas								**1.739,46**
09.1.3-CPVA-R-725	Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas								**611,10**
09.1.3-CPVA-R-705	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas			190,78	457,87	693,25	693,25	763,11	**763,11**
05.3.2-APVA-R-014	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas			4.896,22					**4.896,22**
05.1.1-APVA-R-007	Paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas			909,22					**909,22**
05.5.1-APVA-R-019	Kraštovaizdžio apsauga			978,45			1.505,30		**1.505,30**
05.2.1-APVA-R-008	Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra			2.380,22					**2.380,22**
08.1.2-CPVA-R-407	Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra								**588,15**
08.1.2-CPVA-R-408	Socialinio būsto fondo plėtra			2.148,12					**2.148,12**
08.1.3-CPVA-R-609/ 08.4.2-ESFA-R-626	Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas								**1.737,72**
06.2.1-TID-R-511	Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugos gerinimas			303,04	1.060,63	1.969,74	2.575,81	3.030,36	**3.030,36**
04.5.1-TID-R-514	Darnaus judumo priemonių diegimas								**1.086,00**
04.5.1-TID-R-516	Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra								**309,00**
04.5.1-TID-R-518	Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas								**680,00**
10.1.3-ESFA-R-921	Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse								**791,78**
7.2	Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse								**3.320,00**
08.2.1-CPVA-R-908	Kaimų (1-6 tūkst. gyventojų) gyvenamųjų vietovių atnaujinimas			1.586,97					**1.586,97**

07.1.1-CPVA-R-905	Miestų kompleksinė plėtra		77,99	311,97	545,94	623,94	701,93	779,92	**779,92**
07.1.1-CPVA-V-902	Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I			870,00					**870,00**
07.1.1-CPVA-R-903	Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II		39,25	392,51					**392,51**

8 lentelė. Veiklų grupių suvestinė.

Kodas	Pavadinimas	Projektų, kuriems priskirta veiklų grupė skaičius	Projektų, kuriems veiklų grupė priskirta kaip pagrindinė, skaičius	Projektų, kuriems veiklų grupė priskirta kaip pagrindinė, lėšų poreikis (iš viso)
1	Atsinaujinančių energijos šaltinių diegimas	0	0	0,00
2	Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimas	0	0	0,00
3	Viešosios infrastruktūros (išskyrus pastatus) energinio efektyvumo didinimas	0	0	0,00
4	Gyvenamųjų namų energinio efektyvumo didinimas	0	0	0,00
5	Atliekų tvarkymas (mažinimo, rūšiavimo ir perdirbimo skatinimo priemonės)	1	1	0,00
6	Vandentvarka (esamų geriamo vandens ir nuotekų tinklų modernizavimas)	2	2	1.057.000,00
7	Vandentvarka (naujų tinklų įrengimas)	2	0	0,00
8	Lietaus nuotekų sistemų modernizavimas ir plėtra	1	1	0,00
9	Viešojo transporto infrastruktūra	0	0	0,00
10	Viešojo transporto priemonių įsigijimas	1	1	196.240,00
11	Vietinės reikšmės keliai ir gatvės (statyba)	0	0	0,00
12	Vietinės reikšmės keliai ir gatvės (rekonstrukcija)	2	2	794.019,00
13	Valstybinės reikšmės keliai ir gatvės (statyba)	0	0	0,00
14	Valstybinės reikšmės keliai ir gatvės (rekonstrukcija)	0	0	0,00
15	Daugiarūšio transporto plėtra	0	0	0,00
16	Oro uostų ir aerodromų infrastruktūra	0	0	0,00
17	Regioninė ir vietinė vandens transporto infrastruktūra	0	0	0,00
18	Intelektinės transporto sistemos	0	0	0,00

19	Darnaus judumo priemonės miestuose (pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūra, *Park and Ride*, *Bike and Ride* aikštelės, elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas ir kita)	1	1	40.000,00
20	Aukštojo mokslo įstaigų modernizavimas	0	0	0,00
21	Profesinio ar suaugusiųjų mokymo įstaigų modernizavimas	0	0	0,00
22	Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas	2	2	567.267,95
23	Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo įstaigų modernizavimas	3	3	645.208,47
24	Neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimas	5	5	558.201,71
25	Socialinio būsto infrastruktūra (nauja statyba arba pritaikymas)	1	0	0,00
26	Socialinio būsto įsigijimas	2	2	297.848,24
27	Socialinių paslaugų infrastruktūra	2	2	191.806,42
28	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): rekreacinės teritorijos ir gamtinis karkasas	1	1	0,00
29	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): visuomeninės, komercinės ir bendro naudojimo paskirties teritorijos	2	2	406.458,00
30	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): gyvenamosios paskirties teritorijos	1	0	0,00
31	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (viešosios erdvės): pramoninių, buvusių karinių, inžinerinių ir pan. objektų teritorijų pritaikymas ar konversija	0	0	0,00
32	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (pastatai ir statiniai): sveikatinimo ir sporto objektai	1	1	566.701,15
33	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (pastatai ir statiniai): kultūros objektai	1	1	225.640,27
34	Kitos viešosios infrastruktūros modernizavimas (pastatai ir statiniai): bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų veiklai pritaikomi pastatai	1	1	0,00
35	Viešoji tyrimų ir inovacijų infrastruktūra	0	0	0,00
36	Viešoji verslui skirta infrastruktūra (pramoniniai parkai, pramonės zonos ir pan.)	0	0	0,00

37	Oro kokybės gerinimas (gatvių valymo technikos įsigijimas, technologijų diegimas)	0	0	0,00
38	Kraštovaizdžio tvarkymas (kraštovaizdžio etalonai, pažeistos teritorijos ir pan.)	3	3	802.015,33
39	Natura 2000 teritorijų tvarkymas ir pritaikymas	0	0	0,00
40	Užterštų teritorijų išvalymas	0	0	0,00
41	Pėsčiųjų ir dviračių takai (ne miesto vietovėse)	1	1	0,00
42	Viešoji turizmo infrastruktūra	0	0	0,00
43	Viešosios turizmo paslaugos	0	0	0,00
44	Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas	4	4	747.621,57
45	Gamtos paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas	0	0	0,00
46	Kompleksinių paveldo objektų sutvarkymas ir pritaikymas	0	0	0,00
47	Sveikatos paslaugų plėtra (ne infrastruktūra)	1	1	23.529,42
48	Socialinių paslaugų plėtra (ne infrastruktūra)	0	0	0,00
49	Viešojo valdymo tobulinimas	1	1	0,00
50	Kita (nepriskirta kitoms grupėms)	2	2	100.770,35

6. Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. įgyvendinimo stebėsena

Plano įgyvendinimo stebėsenos sistemos organizavimas

Už Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną, vadovaujantis Regioninės plėtros įstatymu ir „Regionų plėtros planų rengimo metodika“, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro patvirtinta 2011 m. rugsėjo 23 d., LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-706 (pakeista 2014 m. rugpjūčio 27 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-543) **atsakingas Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės apskrities skyrius.**

Planą įgyvendina Tauragės apskrities savivaldybės: Tauragės rajono savivaldybė, Jurbarko rajono savivaldybė, Šilalės rajono savivaldybė ir Pagėgių savivaldybė.

Plano taisymus, pakeitimus ir papildymus bei įgyvendinimo įvertinimą atlieka Tauragės regiono plėtros taryba savo sprendimais, kuriuos parengia Tauragės regiono plėtros tarybos Darbo grupė, sudaryta iš Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Tauragės apskrities skyriaus, apskrities savivaldybių administracijų ir apskrities socialinių ir ekonominių partnerių atstovų.

Plano stebėsena ir įgyvendinimo įvertinimas atliekamas pagal plano nustatytus 4 plėtros prioritetus: „Darni regiono plėtra“; „Gyvenimo kokybės gerinimas“; „Pažangios ir efektyvios ekonomikos vystymas“; „Rekreacijos ir turizmo sistemos plėtra“.

Remiantis patvirtinta Regionų plėtros planų rengimo metodika, už plano įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną atsakingas Tauragės apskrities skyrius pasibaigus metams, pagal apskrities savivaldybių, apskrities socialinių ir ekonominių partnerių ir Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtus statistinius duomenis, ne vėliau kaip iki kovo 1 d. Tauragės regiono plėtros tarybai ir Vidaus reikalų ministerijai pateikia nustatytos formos ataskaitą apie plano įgyvendinimą už praėjusius metus. Ataskaitoje pateikiama informacija apie bendrą plano įgyvendinimo eiga ir nustatytų uždavinių įgyvendinimą, įvykdytas, vykdomas ir nevykdomas priemones, pasikeitusiais aplinkybes ir pasiūlymai dėl plano keitimo (tikslinimo, papildymo, atnaujinimo) bei dėl plano įgyvendinimo eigos einamaisiais metais. Remiantis patvirtintais plano įgyvendinimo vertinimo kriterijais (efekto, rezultato ir produkto), nustatomas plano įgyvendinimo poveikis regiono plėtrai ir gyvenimo kokybei.

Siekiant nustatyti plano gyvybingumą, kas 2 metai atliekamas esminis plano atnaujinimas. Siekiant efektyvaus plano įgyvendinimo, konsultuojantis su socialiniais ir ekonominiais partneriais, verslo, bendruomenių ir visuomeninių organizacijų atstovais, gali būti rengiamos dvimetinės investicinės programos ir/ar priemonių planai, remiantis regionui numatomais gauti finansavimo šaltiniais iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos, Valstybės investicijų programos, tikslinių programų ir tarptautinio bendradarbiavimo programų.

Plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai

Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. įgyvendinimo stebėsenai atlikti nustatomi šie vertinimo kriterijai: prioritetui- efekto, tikslui- rezultato ir uždaviniui- produkto. Siekiant regiono plėtros plano stebėseną suderinti su apskrities savivaldybių strateginių plėtros planų ir kitų planavimo dokumentų rodikliais, nustatomi vertinimo kriterijai, kurie būtų suprantami ir palyginti lengvai įvertinam ir apskaičiuojami, remiantis viešais informacijos šaltiniais- viešųjų duomenų bazės, teisės aktai, periodinės apžvalgos, įvairių institucijų duomenų bazės ir kita. Vertinimo kriterijams nustatomos pradinės (esamos padėties) ir siekiamos reikšmės (įgyvendinimo periodo pabaigoje), nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas (labai gerai, gerai, patenkinamai ir blogai).

Vertinimo kriterijų pasiekimo užtikrinimui, sudaroma:

1) vertinimo kriterijų pasiekimo grafikas, kuriame nurodomos reikalingos kasmet pasiekti tarpinės jų reikšmės, leisiančios pasiekti suplanuotą galutinį rezultatą;

2) priemonių įgyvendinimo grafikas, kuriame fiksuojami įvykiai ar faktai, leidžiantys spręsti apie priemonės įgyvendinimo pradžią ir pabaigą;

3) visuomenės informavimo apie plano įgyvendinimą priemonės.

VERTINIMO KRITERIJAI

1 lentelė. Efekto vertinimo kriterijai.

Kodas	Prioritetai ir tikslai	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Pradinė reikšmė (2014 m.)	Siekiama reikšmė (2020 m.)	Nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas**
	Prioritetas: Subalansuotas, darnia plėtra pagrįstas ekonominis augimas.				
1.1-ef-1	Tikslas: Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.	Bendrasis vidaus produktas, mln. Eur	**670,1**	**770,4**	**(770,4; +∞) labai gerai**
					(770,4; 721,2) gerai
					(721,2;670,1) patenkinamai
					(-∞;670,1) blogai
1.1-ef-2	Tikslas:		**125,3**	**115,0**	**(-∞;115,0) labai gerai**

	Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.	**Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, lyginant su šalies vidurkiu, proc.**			(115,0**; 120,5) gerai** **(120,5; 125,3) patenkinamai** **(125,3; + ∞) blogai**
1.2-ef-1	Tikslas: Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.	Tiesioginių užsienio investicijų tenkančių 1 gyventojui regione padidėjimas, proc.	0	(3; 4)	[4;+∞) labai gerai (3; 4) gerai (3; 2] patenkinamai (-∞; 2]
1.2-ef-2	Tikslas: Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.	**Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, lyginant su šalies vidurkiu, proc.**	**80,7**	**86,5**	**(86,5; +∞) labai gerai** **(86,5; 83,4) gerai** **(83,4; 80,7) patenkinamai** **(-∞; 80,7) blogai**
	Prioritetas: Darni, sveika, besimokanti bendruomenė.				
2.1-ef-1	Tikslas: Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.	Regiono savivaldybių, pagerinusių vietą Lietuvos savivaldybių indekse, skaičius.	0	[3;4)	[4;+∞) labai gerai [3;4) gerai [2;3) patenkinamai (0) blogai
2.1-ef-2	Tikslas: Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.	Gyventojų, kuriems padidinta švietimo, sveikatos ir socialinės priežiūros paslaugų aprėptis ir	0	(18;28)	[28;+∞) labai gerai (18; 28) gerai (9; 18] patenkinamai (-∞; 9] blogai

		prieinamumas, apimties padidėjimas, proc.			
2.2-ef-1	Tikslas: Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams.	Savivaldybių, pagerinusių viešąjį valdymą ir jo paslaugų kokybę, skaičius, vnt.	0	4	[4;+∞) labai gerai (3; 4) gerai (2; 3] patenkinamai (-∞; 2] blogai
	Prioritetas: Žmogui patogi gyventi ir saugi aplinka.				
3.1-ef-1	Tikslas: Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.	Gyventojų, aprūpintų aukštos kokybės vandentvarkos paslauga, aprėpties padidėjimas, proc.	0	(11;15)	[15;+∞) labai gerai (13; 15) gerai (11; 13] patenkinamai (-∞; 11] blogai
3.1-ef-2	Tikslas: Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.	Gyventojų, aprūpintų aukštos kokybės atliekų tvarkymo paslauga, aprėpties padidėjimas, proc.	0	(37;46)	[46;+∞) labai gerai (41; 46) gerai (37; 41] patenkinamai (-∞; 37] blogai
3.2-ef-1	Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.	Savivaldybių, kuriose įdiegtos kraštovaizdį ir ekologinę būklę gerinančios priemonės, skaičius.	0	4	[4;+∞) labai gerai (3; 4) gerai (2; 3] patenkinamai (-∞; 2] blogai

2 lentelė. Rezultato vertinimo kriterijai.

Kodas	Tikslai ir uždaviniai	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Pradinė reikšmė (2014 m.)	Siekiama reikšmė (2020 m.)	Nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas
1.1.	Tikslas: Mažinti išsivystymo skirtumus regiono viduje, skatinti ūkinės veiklos įvairovę mieste ir kaime, didinti ekonomikos augimą.				
1.1.1-r-1	Uždavinys: Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.	Įgyvendintų projektų skaičius.(ITI), vnt.	0	16	[12;+ ∞) labai gerai (9;12) gerai (6;9] patenkinamai (0;6] blogai
1.1.1-r-2	Uždavinys: Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.	Kompleksiškai sutvarkytų tikslinių teritorijų skaičius (ITI), vnt.	0	3	[3; +∞) labai gerai (2; 3) gerai (1; 2] patenkinamai (0; 1] blogai
1.1.1-r-3	Uždavinys: Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.	Kompleksiškai sutvarkyti miestai, vnt.	0	1	[1;+ ∞) labai gerai (1;) gerai (1;] patenkinamai (∞-;0] blogai
1.1.1-r-4	Uždavinys: Vystyti tikslines teritorijas, padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pagerinti sukurtų darbo vietų pasiekiamumą.	Sutvarkytos pereinamojo laikotarpio tikslinės teritorijos, vnt..	0	2	[2;+ ∞) labai gerai (1;2) gerai (1;2] patenkinamai (0;1] blogai
1.1.2-r-1	Uždavinys: Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, kompleksiškai gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.	Kompleksiškai atnaujintų kaimo vietovių skaičius (1-6 tūkst.) .	0	2	[2;+ ∞) labai gerai (1;2) gerai (1;2] patenkinamai (0;1] blogai
1.1.2-r-2	Uždavinys:		0		[;+ ∞) labai gerai

Kodas	Tikslai ir uždaviniai	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Pradinė reikšmė (2014 m.)	Siekiama reikšmė (2020 m.)	Nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas
	Mažinti atskirtį tarp miesto ir kaimo, remti kompleksišką kaimo atnaujinimą ir plėtrą, Pagrindinių paslaugų ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse gerinti kaimo gyvenamąją aplinką, didinti gyventojų užimtumą ir saugumą.	Pagrindinių paslaugų ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.		ŽŪM KPP projektai bus atrenkami regiono mastu, kai ministerija patvirtins taisykles.	(;) gerai (;] patenkinamai (;] blogai
1.2	Tikslas: Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti.				
1.2.1-r-1	Uždavinys: Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.	Įgyvendintų susisiekimo sistemos tobulinimo projektų skaičius, vnt.	0	3	[3;+ ∞) labai gerai (2;3) gerai (1;2] patenkinamai (0;1] blogai
1.2.1-r-2	Uždavinys: Tobulinti susisiekimo sistemas regione, vystyti ekologiškai darnią transporto infrastruktūrą, padidinti darbo jėgos judumą, gerinti eismo saugumą.	Kelių eismo įvykių skaičiaus sumažinimas regione, proc.	0	15	[15;+ ∞) labai gerai (11;15) gerai (8;11] patenkinamai (0;8] blogai
1.2.2-r-1	Uždavinys: Modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.	Sutvarkytų, modernizuotų ir atnaujintų kultūros paveldo objektų skaičius, vnt.	0	2	[2; +∞) labai gerai (1; 2) gerai (0; 1) patenkinamai (-∞; 0] blogai
1.2.2-r-2	Uždavinys:		0	4	[4; +∞) labai gerai

Kodas	Tikslai ir uždaviniai	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Pradinė reikšmė (2014 m.)	Siekiama reikšmė (2020 m.)	Nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas
	Modernizuoti kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą, kultūros paslaugoms pritaikyti kultūros paveldo objektus ir netradicines erdves, didinti paslaugų prieinamumą.	Sutvarkytų, modernizuotų ir atnaujintų kultūros infrastruktūros objektų skaičius, vnt.			(3; 4) gerai (2; 3) patenkinamai (0; 2] blogai
1.2.3-r-1	Uždavinys: Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą.	Turistų skaičiaus padidėjimas, proc.	**0**	**7**	**(7 +∞) labai gerai** **(7; 5) gerai** **(5; 3) patenkinamai** **(-∞;3) blogai**
2.1.	Tikslas: Gerinti viešųjų sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę, didinti jų prieinamumą gyventojams.				
2.1.1-r-1	Uždavinys: Padidinti bendrojo ugdymo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio bei neformaliojo švietimo įstaigų tinklo efektyvumą, plėtoti vaikų ir jaunimo ugdymo galimybes ir prieinamumą.	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimo projektų skaičius, vnt.	0	5	[5; +∞) labai gerai (4;5) gerai (3; 4) patenkinamai (2; 3] blogai
2.1.2-r-1	Uždavinys: Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, kelti paslaugų kokybę ir jų prieinamumą (ypač tikslinėms grupėms), diegti sveiko senėjimo procesą regione.	Įgyvendintų sveikatos paslaugų gerinimo ir prieinamumo didinimo bei sveiko senėjimo proceso ugdymo projektų skaičius, vnt.	0	6	[6; +∞) labai gerai (5; 6) gerai (4; 5) patenkinamai (0; 4] blogai
2.1.3-r-1	Uždavinys:		0	53	[53; +∞) labai gerai

Kodas	Tikslai ir uždaviniai	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Pradinė reikšmė (2014 m.)	Siekiama reikšmė (2020 m.)	Nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas
	Padidinti regiono savivaldybių socialinio būsto fondą, pagerinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir išplėsti jų prieinamumą.	Įsigytų arba naujai įrengtų socialinių būstų skaičius, vnt.			(43; 53) gerai (37; 43) patenkinamai (0; 37] blogai
2.2	Tikslas: Tobulinti viešąjį valdymą savivaldybėse, didinant jo atitikimą visuomenės poreikiams.				
2.2.1-r-1	Uždavinys: Stiprinti regiono viešojo valdymo darbuotojų kompetenciją, didinti jų veiklos efektyvumą ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę.	Viešojo valdymo darbuotojų, dalyvavusių kompetencijos ir aptarnavimo kokybės gerinimo veiklose, skaičius, vnt.	0	40	[40; +∞) labai gerai (30; 40) gerai (20; 30) patenkinamai (-∞; 20] blogai
3.1.	Tikslas: Diegti sveiką gyvenamąją aplinką kuriančias vandentvarkos ir atliekų tvarkymo sistemas, didinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.				
3.1.1-r-1	Uždavinys: Plėsti, renovuoti ir modernizuoti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.	Įgyvendintų rekonstruojamų, modernizuojamų ir naujai nutiestų vandens tiekimo tinklų ir nuotekų tinklų įrengimo projektų skaičius, vnt.	0	8	[8; +∞) labai gerai (6; 8) gerai (5; 6) patenkinamai (0; 5] blogai
3.1.2-r-1	Uždavinys: Plėsti atliekų tvarkymo infrastruktūrą, mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį.	Į sąvartyną pašalinamų komunalinių atliekų dalis bendroje atliekų apimtyje, proc.	70,0	35,0	[35; +∞) labai gerai (35; 45) gerai 45;55) patenkinamai (-∞; 55] blogai

Kodas	Tikslai ir uždaviniai	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Pradinė reikšmė (2014 m.)	Siekiama reikšmė (2020 m.)	Nuokrypio intervalų ribos ir įvertinimas
3.2.	Tikslas: Saugoti ir tausojančiai naudoti regiono kraštovaizdį, užtikrinant tinkamą jo planavimą, naudojimą ir tvarkymą.				
3.2.1-r-1	Uždavinys: Padidinti kraštovaizdžio planavimo, tvarkymo ir racionalaus naudojimo bei apsaugos efektyvumą.	Regione sutvarkytų apleistų ir užterštų teritorijų bei vandens telkinių skaičius, vnt.	0	8	[8; +∞) labai gerai
					(6; 8) gerai
					(5; 6) patenkinamai
					(0;5] blogai

3 lentelė. Efekto ir rezultato vertinimo kriterijų pasiekimo grafikas.

Kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Metai:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.1-ef-1	Bendrasis vidaus produktas, mln. Eur.	670,1-2014 770,4-2020									
1.1-ef-2	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, lyginant su šalies vidurkiu, proc.	125,3-2014 115,0-2020									
1.1.1-r-1	Įgyvendintų projektų skaičius.(ITI), vnt.	0-2014 16-2020									
1.1.1-r-2	Kompleksiškai sutvarkytų tikslinių teritorijų skaičius (ITI), vnt.	0-2014 3-2020									
1.1.1-r-3	Kompleksiškai sutvarkyti miestai, vnt.	0-2014 1-2020									
1.1.1-r-4	Sutvarkytos pereinamojo laikotarpio tikslinės teritorijos, vnt.	0-2014 2-2020									
1.2.-ef-1	Tiesioginių užsienio investicijų tenkančių 1 gyventojui regione padidėjimas, proc.	0-2014 4- 2020									

Kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Metai:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.2-ef-2	Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, lyginant su šalies vidurkiu, proc.	80,7-2014 86,5-2020									
1.1.2-r-1	Kompleksiškai atnaujintų kaimo vietovių skaičius (1-6 tūkst. gyv.).	0-2014 2-2020									
1.1.2-r-2	Pagrindinių paslaugų ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.	0-2014 ŽŪM KPP projektai bus atrenkami regiono mastu, kai ministerija patvirtins taisykles-2020									
1.2.1-r-1	Įgyvendintų susisiekimo sistemos tobulinimo projektų skaičius, vnt.	0-2014 3-2020									
1.2.1-r-2	Kelių eismo įvykių skaičiaus sumažinimas regione, proc.	0-2014 15-2020									

Kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Metai:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.2.2-r-1	Sutvarkytų, modernizuotų ir atnaujintų kultūros paveldo objektų skaičius, vnt.	0-2014 2-2020									
1.2.2-r-2	Sutvarkytų, modernizuotų ir atnaujintų kultūros infrastruktūros objektų skaičius, vnt.	0-2014 4-2020									
1.2.3-r-1	Turistų skaičiaus padidėjimas, proc.	0-2014 7-2020									
2.1-ef-1	Regiono savivaldybių, pagerinusių vietą Lietuvos savivaldybių indekse, skaičius.	0-2014 4-2020									
2.1-ef-2	Gyventojų, kuriems padidinta švietimo, sveikatos ir socialinės priežiūros paslaugų aprėptis ir prieinamumas, apimties padidėjimas, proc.	0-2014 28-2020									
2.1.1-r-1	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, bendrojo	0-2014 5-2020									

Kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Metai:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	lavinimo ir neformaliojo švietimo įstaigų modernizavimo projektų skaičius, vnt.										
2.1.2-r-1	Įgyvendintų sveikatos paslaugų gerinimo ir prieinamumo didinimo bei sveiko senėjimo proceso ugdymo projektų skaičius, vnt.	0-2014 6-2020									
2.1.3-r-1	Įsigytų arba naujai įrengtų socialinių būstų skaičius, vnt.	0-2014 53-2020									
2.2-ef-1	Savivaldybių, pagerinusių viešąjį valdymą ir jo paslaugų kokybę, skaičius, vnt.	0-2014 4-2020									
2.2.1-r-1	Viešojo valdymo darbuotojų, dalyvavusių kompetencijos ir aptarnavimo kokybės gerinimo veiklose, skaičius, vnt.	0-2014 40-2020									
3.1-ef-1	Gyventojų, aprūpintų aukštos kokybės vandentvarkos paslauga, aprėpties padidėjimas, proc.	0-2014 15-2020									

Kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Metai:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
3.1-ef-2	Gyventojų, aprūpintų aukštos kokybės atliekų tvarkymo paslauga, aprėpties padidėjimas, proc.	0-2014 46-2020									
3.1.1-r-1	Įgyvendintų rekonstruojamų, modernizuojamų ir naujai nutiestų vandens tiekimo tinklų ir nuotekų tinklų įrengimo projektų skaičius, vnt.	0-2014 8-2020									
3.1.2-r-1	Į sąvartyną pašalinamų komunalinių atliekų dalis bendroje atliekų apimtyje, proc.	70,0-2014 35,0-2020									
3.2-ef-1	Savivaldybių, kuriose įdiegtos kraštovaizdį ir ekologinę būklę gerinančios priemonės, skaičius.	0-2014 4-2020									
3.2.1-r-1	Regione sutvarkytų apleistų ir užterštų teritorijų bei vandens telkinių skaičius, vnt.	0-2014 8-2020									